Hayat

SAYI: 35
24 AĞUSTOS 1961
125 KURUŞ

Bu sayıda :

Atatürk'e ait tarihî bir tablo

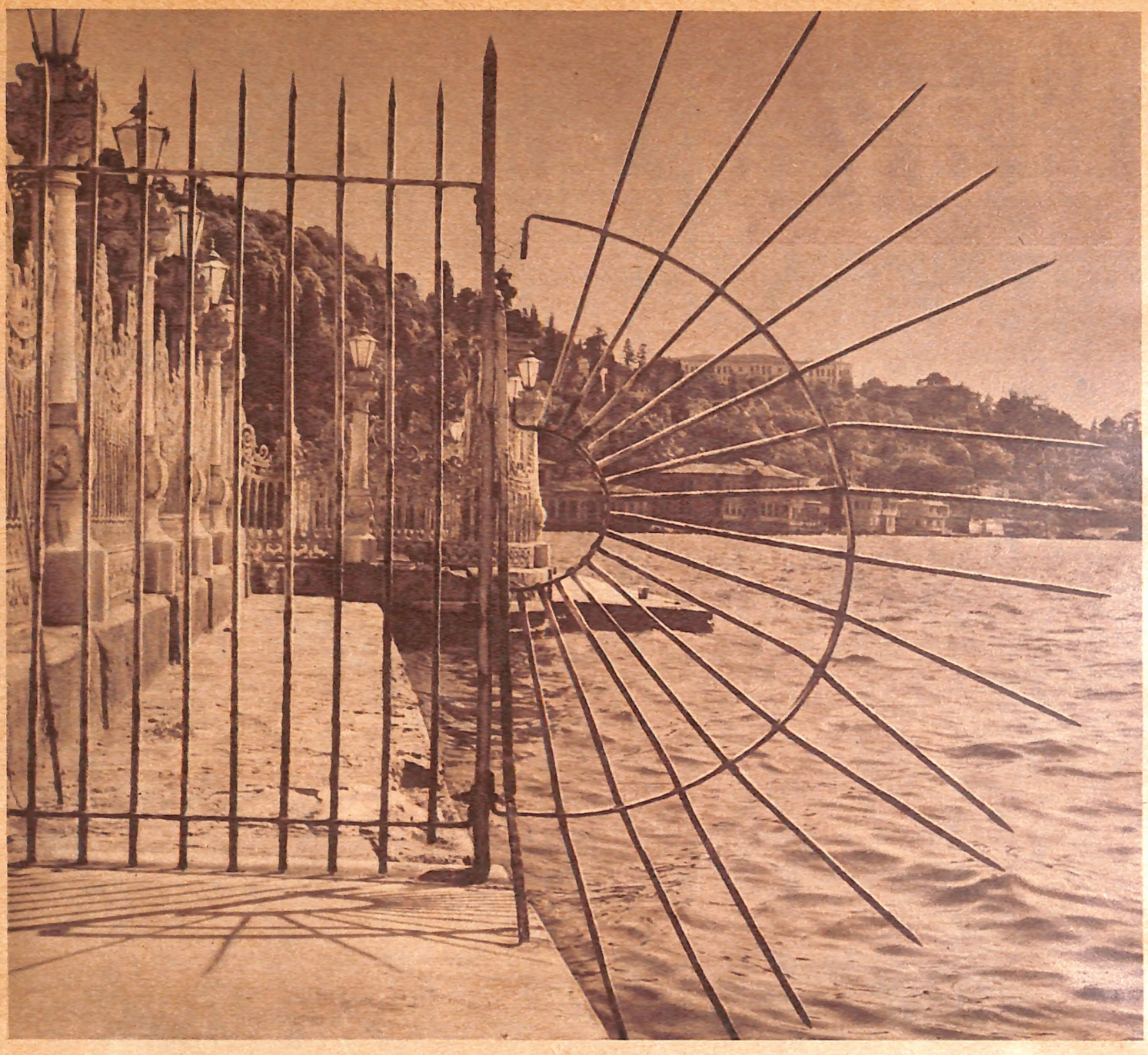

Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı TÜRKİYE İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına almış olursunuz... aynı zamanda, senenin en zengin ikramiye çekilişlerinde şansınızı denersiniz. Üstelik % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel hesabınızın bulunduğu Şubemizden öğrenebilirsiniz.

10 Ağustosa kadar İş Bankasında topladığınız tasarruflarınızı muhafaza ederek yılın üçüncü çekilişine katılınız

Bu çekilişte:

15 Apartman Dairesi
2 adet 100.000 lira
25 adet 5.000 lira
25 adet 1.000 lira

ve 3300 kişiye çeşitli para ikramiyeleri

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL - 1436 - 136

d - 725

Hayat

MARILYN MONROE

HAFTALIK MECMUA

YIL: 6 SIRA No.: 255
SAYI: 35 CİLT: II 1961

SAHİBİ: Şevket RADO
Telefon: 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ:
Hikmet Feridun ES
Telefon: 22 29 19

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR:
Sadun ALTUNA
Telefon: 27 44 02

BASILDIĞI YER:
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. SANTRAL: 22 48 88. Ankara Bürosu: Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Telefon: 10 67 24.

MUHASEBE VE ABONE:
Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2. Cağaloğlu - İstanbul. Telefon: 27 49 52

TELİF HAKLARI:
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

ABONE ŞARTLARI:
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık: 11 $ veya 4 £
6 Aylık: 5.50 $ veya 2 £
Kıbrısta satış fiatı: 100 mil.

Subscription Rates:
One year $ 11.—
Six months $ 5.50

to be paid through Central Bank of Turkey. Postage by regular mail is included. Postage by air mail at extra charge for individual countries.

İLÂN FİATLARI:

	Siyah-beyaz
Tam sayfa	4000 lira
1/2 sayfa	2000 lira
1/4 sayfa	1000 lira
1/8 sayfa	500 lira

	Bir Renk ilâvesi ile:	İki Renk ilâvesi ile:
Arka kapak	5000	5500 lira
Tam sayfa	4500	5000 lira
1/2 sayfa	2500	2900 lira
1/4 sayfa	1250	1500 lira

	Çok Renkli
İç sayfalar	6500 lira
1/2 sayfa	4000 lira
Arka kapak	7500 lira

Not: Mecmuamızda çıkacak ilânların orijinalleri neşir tarihinden üç hafta evvel idarehanemize teslim edilmelidir.

Bu mecmua «Basın Ahlâk Yasası» na uymağı kabul etmiştir.

TİTOF VE EŞİ — Dördüncü feza adamı binbaşı Titof 26 yaşında genç bir Rus pilotudur. Resimde kendisini eşi Tamara ile bir kitaba merakla bakarken görüyorsunuz. Şimdiye kadar fezada en uzun kalmış olan Titof, yeni seyahatlere hazırdır.

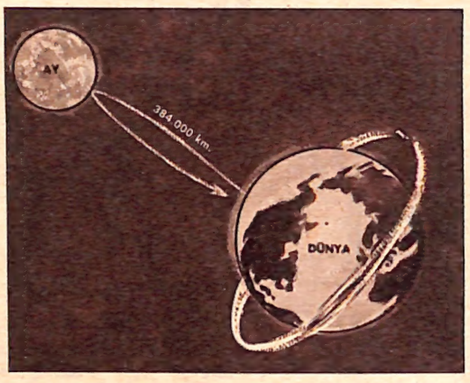

Titof Aynı İstikamette Yol Alsaydı Aya Gidip Gelebilirdi

Son feza uçuşunda, Rus feza adamı Titof 700.000 kilometrelik bir mesafe katetti. Dünya ile ay arasındaki mesafe 384.000 km. olduğuna göre insanoğlu daha şimdiden ay yolunu bir misline yakın bir şekilde aşmış bulunuyor

İLK feza adamı Gagarin'in başarısından sonra, feza seyahatlerinin birbirini takibedeceği, başarı derecelerinin de günden güne artacağı gayet tabiîydi. Gerçekten de öyle oldu. Gagarin'i takiben Shephard, daha sonra Grissom ikinci ve üçüncü feza pilotu sıfatını kazandılar. Son defa da gene Sovyet Rusya ikinci Rus feza adamını Vostok II gemisiyle, hem de şimdiye kadar yapılanlardan daha uzun müddet boşlukta dolaştırmak suretiyle, bu alanda büyük bir adım daha atmış oldu. Feza yarışmasının iki büyük rakîbi arasındaki gayret ve çalışmalar böylece büsbütün hızlanmış olmaktadır. Gerek Gagarin'in, gerekse son seyahatin kahramanı Titof'un feza yolculuklarındaki en büyük hususiyet, kendilerini taşıyan gemilerin yeryüzünden 250 km. uzakta bir yörünge üzerinde dolanabilmeleri, sonra da o yörüngeden ayrılarak tekrar hesaplanan bir yere inebilmeleridir. Titof'u götüren Vostok II gemisi fezada 25 saat kalmış; bu zaman zarfında dünyayı 17 defa devretmiştir. Bu mesafe hesaba vurulursa, bir feza gemisi 25 saat içinde durmamak şartiyle aya kadar gidip gelebilecek demektir. Tabiî aya gidecek gemilerin tipi başkadır. Ayrıca halledilmesi gereken bazı noktalar da vardır. Ama çalışmalar bu hızla devam ederse, insanoğlunun aya gitmesi artık pek yakın görünüyor. Sovyet Rusyadaki bu faaliyete karşılık Birleşik Amerika da boş durmuyor. Onlar da beşinci feza pilotunu bir an önce başarıya ulaştırmak için var güçleriyle çalışıyorlar. Bütün bu çalışmalar hakikatte çok büyük masraflara malolmaktadır. Buna rağmen Doğunun ve Batının bu iki büyük devleti bu sahada para harcamaktan çekinmiyorlar. Feza seyahatlerinin gayesi iki esaslı noktada toplanmaktadır: Ilmî tetkikler ve askerî üstünlük... Iki taraf için de şimdilik birinci derecede önemli olan nokta ilmî araştırmalardır. Bütün insanlık için meçhul bulunan ay, yakın gezegenler hakkındaki bilgilerimiz de böylece artacaktır.

MERAKLA BEKLİYORLAR — Vostok II feza gemisinin mahrekine girdiği belli olduktan onra halk Moskova sokaklarında otomobil radyolarından havadis bekliyor.

Kısmet Çeşmesi

Roma'daki meşhur Trevi Çeşmesi, kısmet arayanların çeşmesidir. Buraya halk para atar. Japon İmparatorunun, İtalya'yı gezmekte olan kızı ise çeşmeye kendisini atacak. Ama polis tabiî mâni oluyor.

Dario da Denizde

Sıcaklardan bunalanlardan biri de, Türkiye'li şarkıcı Dario Moreno. Bir yaz mevsiminde 250 mendil eskiten 110 kiloluk Moreno, Güney Fransa kıyılarında deniz bisikletiyle serinlemeğe çalışırken görülüyor.

Yılın Kavurucu

DENİZDE ÇALIŞAN BERBER

Güney Fransa kıyıları dünyanın en akla hayale gelmiyen olaylarının cereyan ettiği bir yerdir. Tabiî bu gibi olayların yaratılmasında en önemli sebep daima bölgeden bahsettirerek turist celbetmek, gelenleri de eğlendirmek. Meselâ bu yaz bir kadın berberi, dükkânını bütün eşyası ile beraber denize indirmiş, müşterilerinin saçlarını püfür püfür esen rüzgâra karşı, ayakları okşıyan serin sular içinde yapıyor. Tabiî saçlarını yaptırmak için deniz berberine koşanı koşana. Bu vesile ile Güney Fransa kıyıları hem tekrar bölgeden bahsettirebilmek imkânını bulmuş, hem de berber tabiî adamakıllı kazanç sağlamış. İş bilenin, kılıç kuşananın.

Tivoli Şelâleleri

İtalya'nın en çok turist çeken yerlerinden biri de Tivoli'deki şelâlelerdir. Her sene binlerce turist sırf bu şelâleleri görmek için Tivoli'ye gider. Şelâlelerin en büyük özelliği, turistlerin, üstünden sular dökülen kaya altlarına girerek manzarayı oradan seyretmeleridir. Bu suretle hem çok orijinal bir görüş zaviyesi elde edilmekte, hem de sıcaktan kurtulunmaktadır. Bir şemsiye altında olup da bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun sularını kenarından dökülürken seyretmek gibi bir şey.

Plâstik Tekne Yarışı

Sıcakların tesiri ile kendilerini denize, göle atanlar, bir defa sıcaktan kurtuldular mı, serinlemekle yetinmiyerek, vakit geçirmek için türlü eğlenceler icad ederler. Meselâ son yılların en büyük deniz eğlencelerinden biri su kayağıdır. Fakat su kayağını herkes yapamaz. Oldukça zor ve tehlikelidir. Sonra geniş bir saha ve motor lâzımdır. Viyana civarındaki Klosterneuburg plâjında da halk çok daha kolay, emin bir eğlence bulmuş: Plâstik tekne yarışı. Alttaki fotoğrafta teknelerle yapılan böyle bir yarıştan bir sahne görülüyor.

Sıcakları

Sıcaklar bu yaz yurdumuzda olduğu gibi Avrupada da herkesi bunalttı. Bu sayfalarda kavurucu güneş altında serinlemeğe çalışanlar görülüyor.

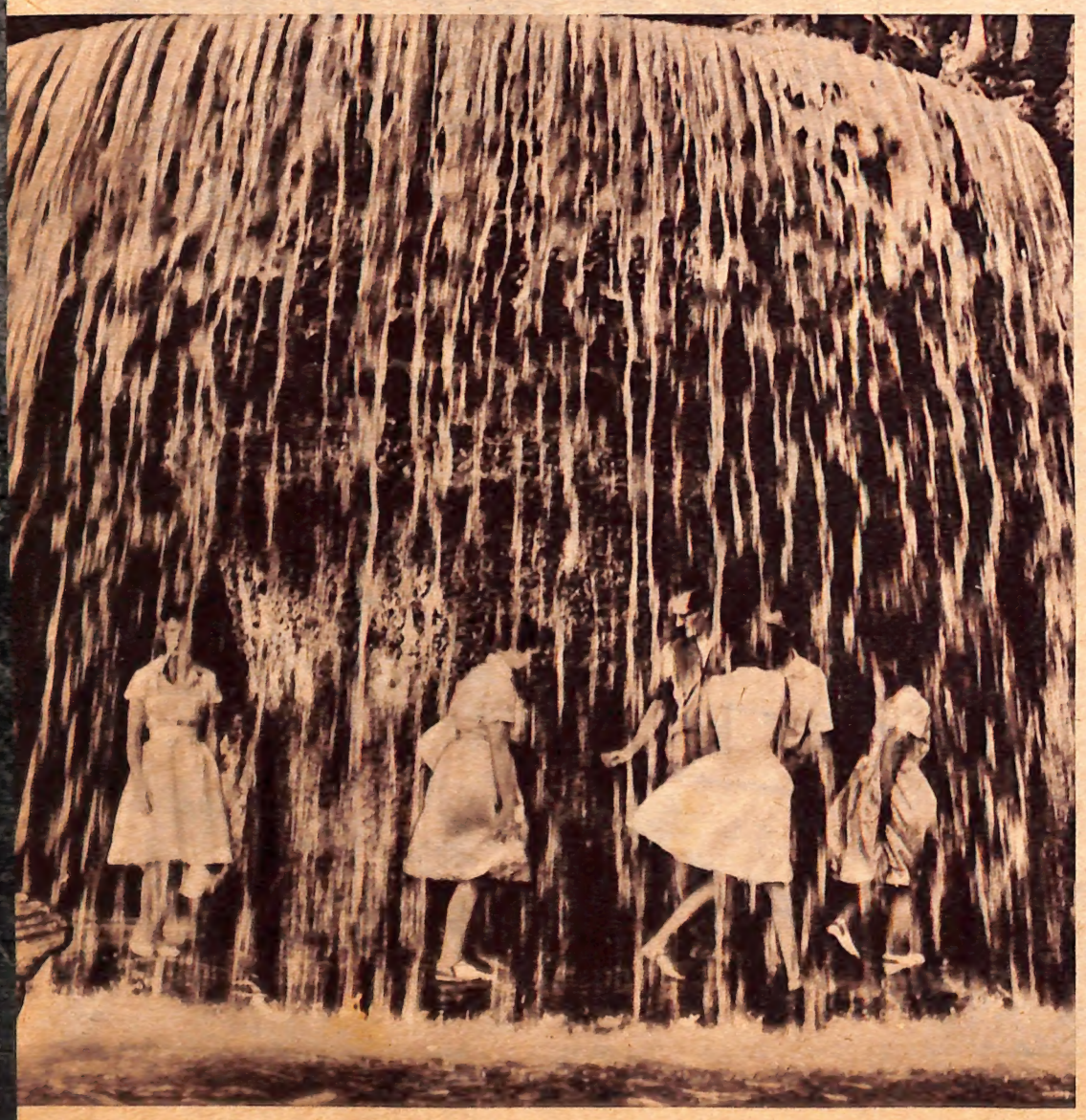

Sohbet KÖŞESİ

KIZMAK VE SEVMEK

HERHALDE bir kitapta raslamış olacağım ki defterime yazmışım, ama kimin olduğunu kaydetmeyi unutmuşum. Şöyle bir söz:

«Bir adama kızdığınız için onu daha az sevmeye başlarsanız kendinizi affetmiyorsunuz demektir. Kendisini affetmiyen başkasını affedemez.»

Güzel bir söz değil mi? Insan üzerinde biraz düşünürse doğru olduğunu da kabul ediyor. Bir kere ne kadar uslu-akıllı bir insan olursak olalım, olur olmaz şeylere kızmaktan kendimizi alamıyoruz. Kızmak bağırıp çağırmak, köpürmek, kalb kırmak, gönül yıkmak demektir ve hiç şüphesiz normal bir hal değildir. Hattâ belki de baş ağrısı gibi, kulunç gibi gelip geçici bir hastalıktır.

Nasıl baş ağrısına tutulmamak elimizde değilse kızmamak da elimizde değil. Başımız ağrırken ne kadar mustarip olursak olalım, baş ağrısı geçtikten sonra nasıl hiçbir şeyimiz kalmıyorsa kızdığımız zaman da yaptıklarımız bir hastalığın icapları olabilir. Ama kızgınlık geçtikten sonra hiçbir şeyimiz kalmamalı. Eğer bir dostumuza, bir arkadaşımıza, yakınlarımızdan birine kızmışsak bu kızgınlık yatıştıktan sonra o insanı daha az sevmemiz veya ondan soğumamız için ortada bir sebep kalmamış demektir.

Ama bu kızgınlık o dostumuzun, o yakınımızın bize karşı yapmış olduğu hoşumuza gitmiyen bir hareketten doğmuş olabilir. Böyle bile olsa bir kere kızmaya hakkımız yok. Haydi «kızdık» diyelim, darılmaya hakkımız yok. Biz herkese karşı daima onların hoşlarına giden hareketler mi yapıyoruz? Bir kızgınlık anını dargınlıkla uzatmaya kalkmak, yukarıdaki sözü söyliyen müellifin demek istediği gibi, yaptığımız hatadan dolayı kendimizi affetmemek demektir. Ama ne diyor adam: Kendisini affetmiyen başkasını affedemez, diyor.

Bu çok mühim bir sözdür. Evvelâ kendimizi affetmeye alışmamız lâzımdır. Bir yanlış hareket mi yaptık? Bir büyük hata mı işledik? Düşünüp taşınmalı, hareketin yanlış, hatanın büyük olduğunu kabul etmeli, yani kendimizi affetmesini bilmeliyiz.

Bazı insanlar vardır, ekseriya bunun aksini yaparlar. Yanlış bir hareket yapmışlardır, büyük bir hata işlemişlerdir, fakat yanlış olmadığını, hata işlemediklerini söylemekte ısrar ederler. Kendilerine kızmışlardır: «Benim yaptığım doğrudur» demekte ayak diretirler. Yani açıkçası hatayı kabul edip kendilerini affetmeye bir türlü yanaşmazlar. Bu suretle başlangıçta yalnız ayakları kirlenmişken ve çabucak temizlenmeleri mümkünken bu sefer çamura bütün vücutlariyle dalmış olurlar. Tabiatları böyle olan insanların kendilerini affedemedikleri halde başkalarını affedebileceklerini nasıl ümid etmeli?

Insanlara kızarlar, köpürürler, çileden çıkarcasına bağırıp çağırırlar, bunlar yetmiyormuş gibi sonra da onları daha az sevmeye başlarlar, hattâ onlardan nefret eder hale gelirler. Halbuki insanlara karşı olan sevgimizi hiçbir suretle azaltmamalıyız.

Insanlar eğer rahatça bir ömür sürebilirlerse ancak bu sevgi sayesinde sürebilirler. Şüphesiz kızacağız, başımızın ağrımasına nasıl mâni olamıyorsak hiddetimizi de önliyemiyeceğimiz anlar olacaktır, ama bu yüzden hiçbir zaman insanları daha az sevmeye başlamıyacağız, kızgınlık nerede kopmuşsa orada kalacak, önce kendimizi affedeceğiz ki sonra herkesi rahatça affedebilelim.

ŞEVKET RADO

Akıllı kadınlar daha güzeldir

... zira temiz, lekesiz bir cildin SCHERK yüz losyonunun yâratttığı mucize ile elde edildiğini bilirler. Çabuk ve ani tesirine hayret edersiniz. SCHERK hemen cildin derinliklerine nüfus eder ve toz, kir, krem vesaire artığı gibi ne varsa yok eder, cildi serinletir, teni fevkalâde temizler, pürüzleri yok eder. Siz de cildinize bir şans veriniz ve bugünden tezi yok bir SCHERK tecrübesi yapınız.

IŞTE INANDIRICI SCHERK TECRÜBESI

- Yüzü önce alışılmış şekilde adam-akıllı temizleyiniz.
- Sonra bir parça pamuğu SCHERK yüz losyonuna batırarak cildinizi siliniz.
- Pamuğun kirlendiğini, cildinizin temizlenip, rahatladığını göreceksiniz.

Daha güzel olmak

SCHERK

ile başlar

TBB - 1279 - 137

B.B. nin başına İtalya güneşi vurdu

Bir fotoğrafcının makinesini suya atan yıldız gene de bikini ile resminin çekilmesini önliyemedi

Gazeteciler ünlü yıldızı hiç rahat bırakmadılar. Foto muhabirlerine poz vermek istemiyen Brigitte, nihayet birisiyle iyice atıştıktan sonra, makinesini suya fırlatıp attı. Resimde ünlü yıldızı biraz sükûnet bulmuş haliyle görüyorsunuz.

B. B. *filim çevirmek üzere gittiği Spoleto'da Pieduligo gölü kenarında, sekreteri madam Lionel'le birlikte güneşleniyor.*

BRİGİTTE VE SEKRETERİ

GEÇENLERDE bir cumartesi akşamı bir Caravelle uçağı ile ünlü yıldız Brigitte Bardot, İtalyanın Fiumicino şehrine gitti. Uçağın merdiveni altında kocaman bir gazeteci topluluğu onu bekliyordu. Son zamanda Jacques Charrier küçük çocuğu Nicolas'yı Brigitte'ten büsbütün almış, anne ve babasının nezaretinde Montpellier civarındaki çiftliğine yerleştirmişti. Sebep olarak da annesinin filim çevirme yüzünden çocuğu sık sık yalnız bıraktığını, halbuki çocuğu kaçırmak niyetinde olan gangsterlerin ortalarda dolaştığını ileri sürüyordu. Gerçekten hem Brigitte, hem Jacques birçok tehdit mektupları almışlardı. Son günlerde Brigitte çocuğu bir dadıya bırakarak Megève'e filim çevirmeğe gidince, Jacques, Nicolas'yı hemen kendi annesi ile babasının himayesine verdi. İşte bu hâdisenin verdiği üzüntü içinde Brigitte, «Özel Hayat» isimli filmi çevirmek üzere gittiği İtalyanın Fiumicino şehrinde daha uçaktan inerken gazetecileri ve foto muhabirlerini görünce iyice sinirlenmişti. Lehinde yapılan büyük tezahürata biraz da soğukça mukabele ederek Simca arabasına atladı ve meydandan uzaklaştı. Tabiî gazeteciler de peşinden... Foto muhabirleri kendisine ancak Termi'de «Agip» garında yaklaşabildiler. Brigitte, sorulan suallerin hiçbirine cevap vermedi, sadece «Spoleto» da görüşürüz demekle yetindi. Bu vaitten cesaret alan gazeteciler saat dörtte Pieduligo gölü kenarındaki kulübün rıhtımında bikini ile yatan Brigitte'i yakaladılar. Artist nedense çok sinirli idi. Hiç poz vermek istemiyordu. Fotoğrafçıların gittikçe çoğalması onu daha da sinirlendirdi. Yakın mesafeden güzel bir pozisyonunu yakalıyan bir muhabiri görünce yerinden fırlıyarak elinden makinesini kapıp suya attı. İşte kızılca kıyamet bundan sonra koptu. Eğer araya girenler olmasa idi, genç yıldız belki de gazeteciye ince elleriyle birkaç tırmık atacaktı. Bereket siniri çok uzun sürmedi.

Bu sükûnetten faydalanan gazeteciler hemen Brigitte'e sokuldular. B. Bardot oraya «Özel Hayat» isimli filmin bazı sahnelerini çevirmek maksadiyle gelmişti. «Savaşçının Sonu» isimli bir filimde de rol aldıktan sonra sinema hayatına veda edeceğini söyliyen Brigitte'ten daha fazla bilgi almak imkânı olmadı. Artist sekreteri madam Lionel'le birlikte oradan ayrılarak muvakkaten oturdukları ünlü besteci Giancarlo Menotti'nin köşküne döndü. B. B. gerçi istirahate çok muhtaçtı ama, fazla tenha yerlerde de hemen içi sıkılıverirdi. Nitekim Spoleto'da da işini bitirdikten sonra hiç durmadan kaçıp gitmek niyetinde.

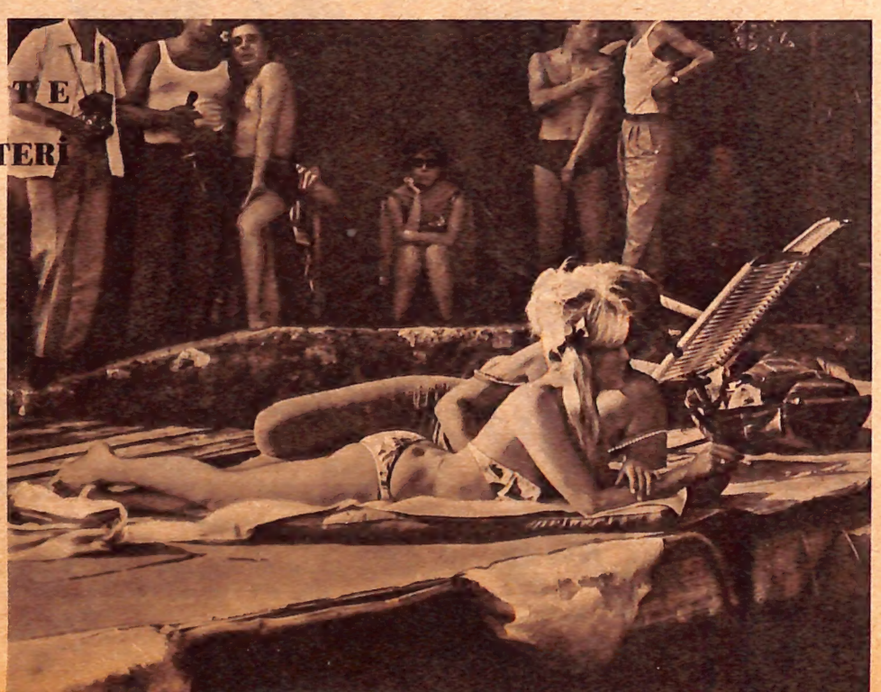

Güneşten faydalanmak üzere bikini ile Pieduligo kenarında, yanında sekreteri olduğu halde biraz uzanmağa kalkan B. B. çok geçmeden etrafını saran foto muhabirlerine sinirlendiği için, hiç dinlenemeden oradan uzaklaşmak zorunda kaldı. Resim, hâdiseden birkaç dakika önce çekilmiştir.

GÖNÜL POSTASI

UNUTMUŞ

Bir okuyucumuz yazıyor:

«On yıl önce tanıdığım bir kız vardı. Biribirimize çok yakınlık duyuyorduk. Sonra biribirimizi kaybettik. Üç yıl evvel kendisine bir yerde rasladım. Beni âdeta tanımadı. Geçenlerde tekrar karşılaştık. Kendisine bir randevu verdim. Fakat ona da gelmedi. Bunu nasıl izah edersiniz?»

Sizi tamamen unutmuş olduğundan emin olabilirsiniz. Kızı rahatsız etmeseniz iyi olur.

TÜBERKÜLOZ TEDAVİ EDİLİYOR

«Anadolunun ücra bir köşesinde memurluk yapmaktayım. Tahsilim sırasında bir kızla seviştik. Aşkımız sonsuz. Fakat şimdi kız tüberküloza yakalandı. Hastanede tedavi altında. Kendisi tedavinin bittiğini söylüyor. Doktora sordum. Hâlen mikrop var dedi. Ben bu kızı almazsam muhakkak ölür. Ne yapayım?»

Tüberküloz artık tehlikeli bir hastalık değildir. Tedavi edilerek mikroplar tamamen yok edilebiliyor. Sevdiğiniz kız tedavide olduğuna göre acele etmeyiniz. Doktor mikropların kalmadığını ve evlenmenizde mahzur olmadığını size söyliyecektir. İyi kalbinizden dolayı sizi tebrik ederiz.

VİCDAN AZABI

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Üç seneden beri bir kızı seviyordum. O da beni seviyordu. Bu münasebetten ailemin haberi yoktu. Öğrendikleri zaman benim bu kızla evlenmeme müsaade etmediler. Sevdiğim kızı da bu zamana kadar beklettiğim için çok vicdan azabı çekiyorum. Mesleğim icabı şimdi de gurbet ellere düştüm. Fakat kızı bir türlü unutamıyorum. Ne yapayım?»

Vicdan azabı çektiğinize göre, kendinizi bir haksızlık yapmış farzediyorsunuz. Ailenizi müsaade etmemekte haklı buluyorsanız meseleyi onlara danışarak halledebilirsiniz.

DİN FARKI

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Yaşım yirmi, lise mezunuyum. Bir şirkette çalışıyorum. Benim de herkes gibi bir derdim var. Bir Yahudi kızı seviyorum. Birbirimize son derece bağlıyız. Fakat ailem böyle bir izdivaca müsaade etmiyor. Büyüklerimin tavsiyesini dinliyerek ondan ne kadar uzaklaşmak istesem yapamıyorum. Acaba siz bana ne tavsiye edersiniz?»

Biz size katî kararınızı vermeden evvel biraz daha beklemenizi tavsiye ederiz. Yaşınız henüz pek küçüktür. Bunun için de fazla acele etmeye lüzum yoktur. Etrafınızdan aldığınız intibalarla en mâkul kararı verebilirsiniz.

LİYAKAT MESELESİ

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Ben Kıbrıslı bir gencim. Bir buçuk seneden beri sevdiğim kız sonunda beni terketti. Bu vaziyeti bilen komşumuz bir kız benimle her fırsatta alay ediyor. Anladığıma göre o beni sevmektedir. Ben ona lâyık bir insan olmadığım için çekiniyorum. Ne yapmam lâzım?»

Eğer siz de bu kıza bir yakınlık duyuyorsanız ona lâyık olmaya çalışırsınız, mesele halledilir.

Mau Maular Arasında

Yazan :
HİKMET FERİDUN ES

Fotoğraflar :
SEMİHA ES

Hayat AFRİKADA

12

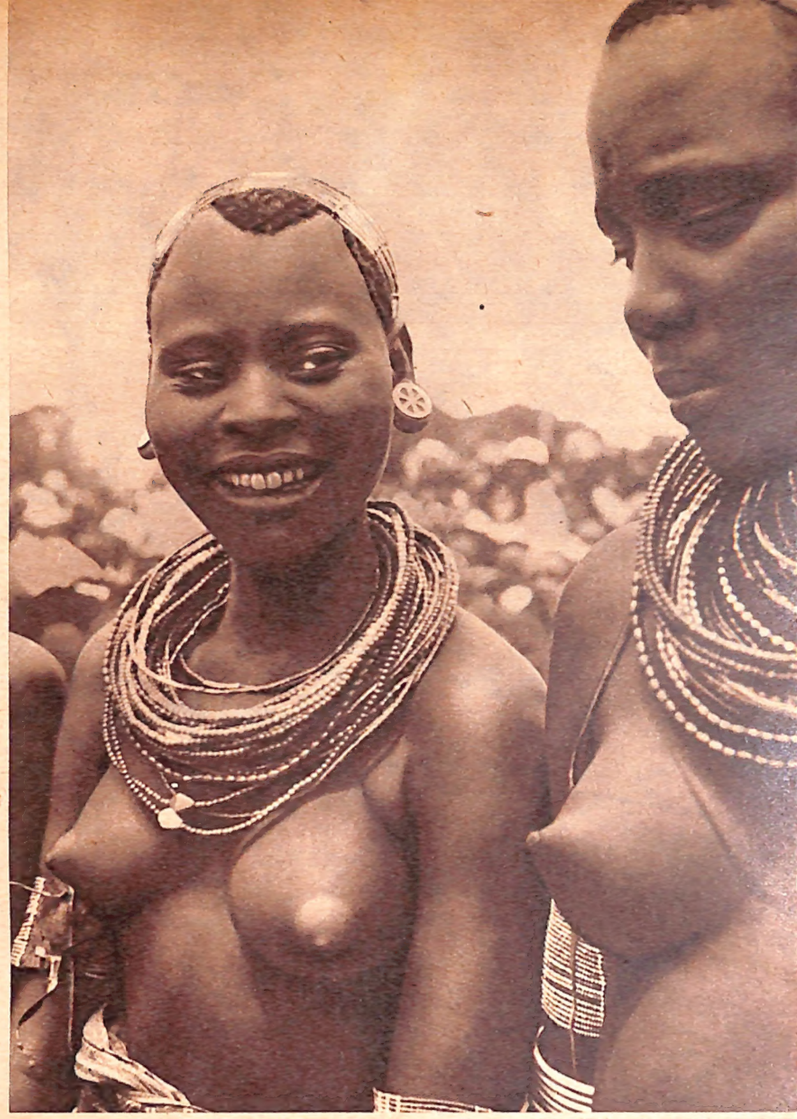

MASAİLER — Kenyada Mau Mau kabileleri zevk ve cesaretleri ile meşhurdur. Komşuları Masai kabileleri de güzellikleri ile bütün Afrika'ya ün salmışlardır. İşte iki Masai genç kızı.

MADAM Osborne'u öldürdüler!...

— Mau Mau'lar Madam Osborne'u öldürdüler!...

Dehşetle ve hayretle duraladık. Henüz bir gün önce, hem de kendisinin öldürüldüğü evde Madam Norah Osborne ile tanışmış, konuşmuştuk. 32 yaşında güzel bir kadındı. Mau Mau bölgesinin tam ortasında oturuyordu. Afrika'nın en güzel kahvesini yetiştiren ve hemen hepsi de kahve işinde çalışan Mau Mau'ların köylerine bugün de gidecek, gûya resimler çekecektik. Bu ziyareti Kenya otoriteleri tanzim etmişlerdi. Şu aksi talihe bakınız ki tam bizim gideceğimiz gün Mau Mau'ların dehşetçi hareketleri yeniden ve bütün şiddetiyle başlamıştı. Madam Osborne'un bir gün önce söylediklerini hatırlıyordum:

— Burada artık durmıyacağız. Son senemiz... Kahvelerimizi ve kahve bahçelerimizi satar satmaz doğru Londra'ya!... Mau Mau'ların ortasında yaşamak bir delilikten başka şey değil!... demişti.

O gün Nairobi'de yer yerinden oynadı. Madam Osborne'un öldürülmesi Mau Mau hareketlerinin yeniden başladığına tam bir işaret addediliyordu. Gazeteler ikinci baskılar yapıyorlar, radyolar durmadan bu cinayetten bahsediyorlardı. Ne aksi bir günde Mau Mau köylerine götürülecektik. Nairobi'nin, Basın-Yayın Müdürlüğünden dakikası dakikasına geldiler, yola çıktık.

Yanımıza bir de jandarma vermişlerdi. Fakat hayret!... Senelerden beri yalnız Kenya'nın değil, yaptıkları dehşet hareketleri ile bütün dünyanın uykularını kaçıran Mau Mau'ların memleketi, Afrika'nın öteki yerlerine kıyasla âdeta bir cennetti. Her taraf yemyeşil ekilmiş, biçilmişti. Yolda gördüğümüz yarı çıplak vahşilerin bile gözleri zekâdan çıldır çıldır, ışıl ışıl yanıyordu. Mau Mau'lar Afrika'nın en zeki, en kabiliyetli, o nispette de gözü pek insanlarıydılar. Onlardan sonra da

MAU MAU'LAR — Hayat objektifinin Kenya kahve bahçelerinde yakaladığı bu kadınlar halis muhlis Mau Mau'dur. Bilindiği gibi Mau Mau tethişçilerini kışkırtıp beyazlara saldırtan kadınlar imiş!... Küçük resim kahve dalları üzerinde kahve kirazlarını gösteriyor. Her kirazın içinde 2 çekirdek kahve var.

komşuları Masai'ler geliyordu. Bu ikincileri o kadar cesur kimselerdi ki aslanı yaya olarak ve sadece mızrakla avlıyorlardı.

İlk uğradığımız kahve çiftliği Mau Mau'ların tam merkezinde bulunuyordu. Meşhur Kenya kahvesinin en makbul cinsi burada yetişiyordu. Bizi uzun boylu ve orta yaşlı bir beyaz adamla karısı karşıladı. Bu uçsuz, bucaksız kahve çiftliğinin sahipleriydi. Çiftlikte çalışan kadınlı, erkekli 370 kişinin hepsi Mau Mau!... Başka da kimse yoktu. Beyaz çiftlik sahipleri arazilerinin tam ortasında kendilerine hakiki bir malikâne yaptırmışlardı ama, burada çalışan hizmetçiler, çocukların dadıları da gene Kilkuyu kabîlelerinden, yani Mau Mau'ların en koyusundan idiler. Bu 370 kişi istese bir gece bunları çoluğu, çocuğu ile birlikte Madam Osborne gibi kıtır kıtır kesebilirdi. Mau Mau hareketlerinin çoğu da böyle oluyordu. Mau Mau'ların ortasında, büyük para yapmak gayesiyle her an ölümle burun buruna yaşıyan beyazların hayatı da çok enteresandı. Hemen hepsi parasını kahveye ve toprağa bağlamıştı. Hepsi işlerini tasfiye edip İngiltere'ye gitmek niyetindeydi. Fakat iyi kazanç karşısında ha bu sene, ha gelecek sene derken bir türlü Mau Mau'cuklarından ayrılamıyorlardı. İlk defa kahveyi, olgunlaşmış bir halde, Kenya'nın bu Mau Mau'lar bölgesinde gördüm. Çiftliğe adımınızı attığınız zaman kendinizi kahve bahçesinde değil de, büyük bir kiraz ormanında sanıyorsunuz. Kahveler dalında kiraz şeklinde, yuvarlak ve kıpkırmızı oluyor. Henüz olmamışlar ise yeşil zeytini andırıyor. Bir kahve kirazını — kahve kirazı kahvecilerin meşhur tâbiridir — alıp dış kabuğunu, yani kırmızısını açtığınız zaman içinden, zarlara sarılmış iki parça kahve çıkıyor. Yani kahve taneleri ikişer ikişer kirazların içinde. Yalnız her kirazdan çıkan iki kahve aynı boyda değil. Ekseriya biri küçük, öteki daha irice. Bazan da biri daha hafif, öteki daha ağır oluyor. Bu büyük ve ağır olanlar ekstra kahve. Ötekilerin cinsi daha aşağı. Bunları muhtelif havuzlara atıyorlar. Hafifler, yani ikinci kaliteler su üstünde kalıyor, iyiler dibe çöküyor. Kirazdan çıktıktan sonra kahveyi ağzınıza atıp tadarsanız şaşırırsınız. Bal gibi tatlıdır. Üzerindeki zarlarda sakarin varmış...

Zaten Afrika'da, hele Güney Afrika'da nebatlar, yemişler çok şaşırtıcıdır. Meselâ orada kıpkırmızı, hattâ fes rengi muz görmek kabildir. Hattâ kıpkırmızı kabuklu muzlara gelinciye kadar daha neler!... Meselâ «nektarin» adlı bir yemişleri var ki Türkiye'de hiç bilinmez, sanırım. Yalnız Türkiye'de değil, Avrupa'da da, Amerika'da da, hattâ Avustralya'da da rastlamadım. Nektarin yarısı şeftali, yarısı erik, acayip bir yemiş. Bir de granadilla diye bir yemişleri daha var. Dışı kahverengi, içi tatlı yeşil, çok çekirdekli, mayhoş, fakat pek lezzetli bir meyva. Granadilla; Avustralya'da, hele Yeni Guinea'da da yetişiyor.

Mango, liçi, guava gibi bizde olmıyan, fakat tropik iklimde bol bol rastlanan meyvaların hepsi Afrika'da mevcut... Bu arada kocaman ağaçlarda yetişen, bomba şeklinde, dışarıdan çok dikenli, haşlanmış ıstakoz gibi sert kabuklu ve gene aynı kırmızılıkta bir yemişleri var ki adına ceur de boeuf diyorlar, yani öküz kalbi. Bazan bunlar karpuz kadar büyük, bazan da ayva hacminda oluyor. İçini açtığınız zaman yemyeşil bir reçel çıkıyor.

Burada insanlar tabiattan, tabiat insanlardan daha enteresan. Nairobi'ye dönerken önümüzden Mombasa treni geçti. Nairobi-Mombasa şimendifer yolunun inşaatı, insanlar ve aslanlar arasında yeni bir münasebet doğurmuş! Bu yüzden bugün Afrika'da aslanları ikiye ayırıyorlar: İnsan yiyen aslanlar, basbayağı aslanlar. Hoş, ikincileri de fırsat düşerse âfiyetle insan eti yiyor ama, birincileri bilhassa buna meraklı. İnsan eti yiyen aslanların sık sık köylere akın ettikleri, yahut ormanda insan kokusu duyunca çileden çıkıp saldırdıkları çok oluyor. Afrika'da aslanların kitle halinde insan etine alışmalarına tek sebep bu Nairobi - Mombasa şimendifer yolunun inşaatı gösterilir. İnşaat sırasında amele arasına korkunç bir hastalık salgını geliyor. Her gün yüzlerce kişi ölüyor. Hükümet bunların süratle gömülmesi için her ceset başına bir İngiliz lirası veriyor. Bu kasvetli işi üzerlerine alanlar günde 20-25 İngiliz lirası kazanmak düşüncesiyle, lüzumundan fazla süratle ve dikkatsiz hareket ediyorlar. Gece aslanlar da onları oldukları yerlerinden çıkarıp yiyorlar ve insan etine alışıyorlar.

Nairobi'de son gece o ışıl ışıl Stanley otelinin kahvesinde bana üstü başı perişan bir zenci gösterdiler. Meşhur Kenyalı lider Jomo Kenyata imiş. İsminin mânası alev alev yanan ok demek!... Kenya'nın bir numaralı adamı!... Her şeyin onun başının altından çıktığı söyleniyor. Kenya'nın en büyük partisi Kanu (Kenya Millî Birlik Partisi) Jomo Kenyata'nın arkasında. Bir de Kadu Partisi (Demokrat Parti) var. Onun da reisi Ngala denilen bir zat...

(Devamı gelecek sayıda)

KENYA CAMİSİ — Afrika'nın en meşhur camilerinden biri Nairobi camisidir. İstanbulu gören bir Kenyalı bu cami için «Afrikanın Süleymaniyesi» der.

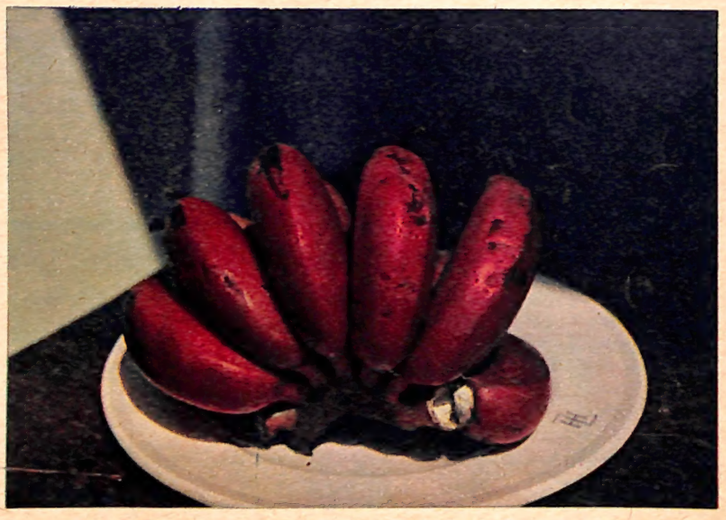

İşte tabiî renkleriyle Afrika yemişleri...

BİLMEDİĞİMİZ YEMİŞLER DÜNYASI — Afrika'da hayvanlar gibi ağaçlar, nebatlar ve yemişler de çok şaşırtıcıdır. İşte bunlardan birkaçını tabiî renkleriyle Hayat objektifinden seyrediyorsunuz. Kıpkırmızı muz, öküz kalbi denilen dışı dikenli ve kırmızı, içi yemyeşil meyva, guava ve granadilla!

KISACIK BİR SAADET

Çıkan Kısımların Özeti:

Francis Macomber, karısı Margaret'le beraber, Afrika'da vahşi hayvan avına çıkmıştı. Yanlarında, kılavuz olarak tutulmuş Avrupalı avcılardan biri de vardı. Macomber, iyi avcı olduğu halde, hayatında ilk defa aslanla karşılaşınca, korkmuş, korktuğunu da açığa vurmuştu. Aslanı kılavuz avcı Wilson vurmuş, Francis'i zor durumdan kurtarmıştı. Fakat, Francis Macomber için en büyük felâket bu yüzden karısının sevgisini kaybetmiş olmasıydı. Çünkü onun Wilson'un cesaretine hayran olduğunu görüyordu. Bundan sonra, Macomber'e bir cesaret geldi. Yabani manda avında büyük bir cesaret gösterdi. Karısının gene kendisine döneceğini düşünüyor, bilhassa serveti için ondan ayrılmıyacağına emin bulunuyordu. Ne yazık ki aldanmıştı. Bir gece uyanıp baktı: Karısı yatağında yoktu. Biraz sonra Margaret gelince sözlerinden suçu anlaşılıyordu. Macomber: «Hani söz vermiştin, bir daha olmıyacaktı?» diye sordu.

YAZAN: ERNEST HEMINGWAY — ÇEVİREN: VAHDET GÜLTEKİN

6

MARGARET pek tatlı bir tavırla:

— E, oldu işte... dedi.

— Demiştin ki bu seyahate çıkarsak bir daha hiç olmıyacak. Söz vermiştin.

— Evet, şekerim. Ben de öyle istiyordum ama, bu seyahatin tadı dün kaçtı. Konuşmıyalım bunu, olmaz mı?

— Fırsatı hiç kaçırmazsın, değil mi?

— N'olur, konuşmıyalım artık bunu. Öyle uykum var ki, şekerim!

— Konuşacağım!

— Öyleyse, benim kusuruma bakma. Ben uyuyacağım.

Uyudu da.

■

Kahvaltıda, daha gün doğmadan, üçü de sofradaydılar. Francis Macomber o anda farketti: Şimdiye kadar tiksindiği insanlar arasında en çok Robert Wilson'dan tiksiniyordu.

Wilson, piposunu doldururken, o boğazdan gelen sesiyle:

— İyi uyudunuz mu? diye sordu.

— Siz?

Beyaz avcı:

— Mükemmel... dedi.

Macomber içinden: «Seni piç seni! Seni küstah piç seni!» diyordu.

Wilson da, o yayvan bakışlı, soğuk gözleriyle bir kadına, bir kocasına bakarken, içinden: «Demek içeri girerken adamı uyandırmış! E, o da, karısına niye sahib olmuyor? Ne sanıyor beni, alçıdan mübarek bir adam heykeli miyim yani? Karısına sahib olsun. Kabahat onun...» diyordu.

Margot, bir tabak kayısıyı ileri doğru sürerek:

— Mandaya rasliyacak mıyız dersiniz? diye sordu.

Wilson:

— İhtimal var... dedi, ona bakarak gülümsedi:

— Siz niye burda kalmıyorsunuz?

Margot:

— Dünyada kalamam! dedi.

Wilson, Macomber'e:

— Niye emir vermiyorsunuz kampta kalması için? diye sordu.

Macomber, soğuk bir tavırla:

— Siz emir verin ona! dedi.

Margot, gayet şakacı bir halle:

— Emri falan bırakın şimdi... dedi, sonra Macomber'e döndü:

— Sen de saçmalığı bırak, Francis.

Francis Macomber:

— Hazır mısınız, gidebilir miyiz? diye sordu.

Wilson:

— Ne zaman isterseniz... dedi. Hanımın gelmesini istiyor musunuz siz?

Macomber şu cevabı verdi:

— İstemişim, istememişim, farkı var mı?

Robert Wilson içinden: «Allah belâsını versin! diyordu. Allah bin türlü belâsını versin! Demek olacağı bu! Vallahi, olacaksa olacak.»

— Yok... dedi.

Macomber:

— Yoksa sizin istediğiniz manda vurmaya ben gideyim de siz karımla beraber burda kalasınız, öyle mi? diye sordu.

Wilson:

— O olmaz... dedi. Ben sizin yerinizde olsam böyle saçma konuşmazdım.

— Saçma konuşmuyorum. Tiksindim.

— Kötü bir kelime bu, tiksinmek.

Margot:

— Lütfen biraz doğru dürüst konuşur musun, Francis? dedi.

Macomber:

— Lüzumundan fazla doğru dürüst konuşuyorum... dedi. Siz hiç bu kadar kötü şey yediniz mi?

Wilson:

— Yiyecekler bozuk mu? diye sordu.

— Yo, her şey ne kadar bozuksa onlar da o kadar.

Wilson gayet alçak sesle:

— Sofraya bakan çocuk biraz İngilizce anlar... dedi.

— Vızgelir!

Wilson kalktı, piposunu çeke çeke ileri doğru gitti; durmuş, kendisini bekliyen tüfek taşıyıcılardan biriyle bir iki şey konuştu yerli diliyle. Macomber'le karısı sofrada oturdular. Macomber gözlerini önündeki kahve fincanına dikmişti.

Margot, alçak sesle:

— Kavga çıkarırsan seni bırakır giderim, şekerim... dedi.

— Yo, gidemezsin.

— Bir dene bak, görürsün.

— Ayrılmazsın sen benden.

— Evet, ayrılmıyacağım ama, sen de, kendine geleceksin.

— Ben mi kendime geleceğim? Lâkırdıya bak! Kendime gelecekmişim!

— Evet. Kendine geleceksin.

— Sen niye kendine gelmeye çalışmıyorsun hiç?

— Ne zamandan beri çalıştım.

Macomber:

— Şu kızıl suratlı domuzdan öyle tiksiniyorum ki! Görmek istemiyorum... dedi.

— Çok hoş adam.

Macomber:

— Of, sus! diye âdeta bağırdı.

Tam bu sırada araba geldi, yemek çadırının önünde durdu, şoförle o iki tüfek taşıyıcı çıktılar.

Wilson geldi, masada oturan karı-kocaya baktı:

— Ava geliyor musunuz? diye sordu.

Macomber ayağa kalkarken:

— Geliyoruz, dedi, geliyoruz.

Wilson:

— Yanınıza battaniye alsanız iyi olur... dedi. Arabada üşürsünüz.

Margot:

— Deri ceketimi alırım ben... dedi.

Wilson:

— Çocuk aldı sizin ceketi... dedi.

Şoförle beraber geçti, arabanın önüne oturdu. Francis Macomber'le karısı da, hiç konuşmadan, arkaya geçtiler.

Wilson, içinden: «Deli herif arkadan beynimi uçurmaz inşallah. Av seferlerinde kadınlar insana belâ olur.» diyordu.

(Devamı gelecek sayıda)

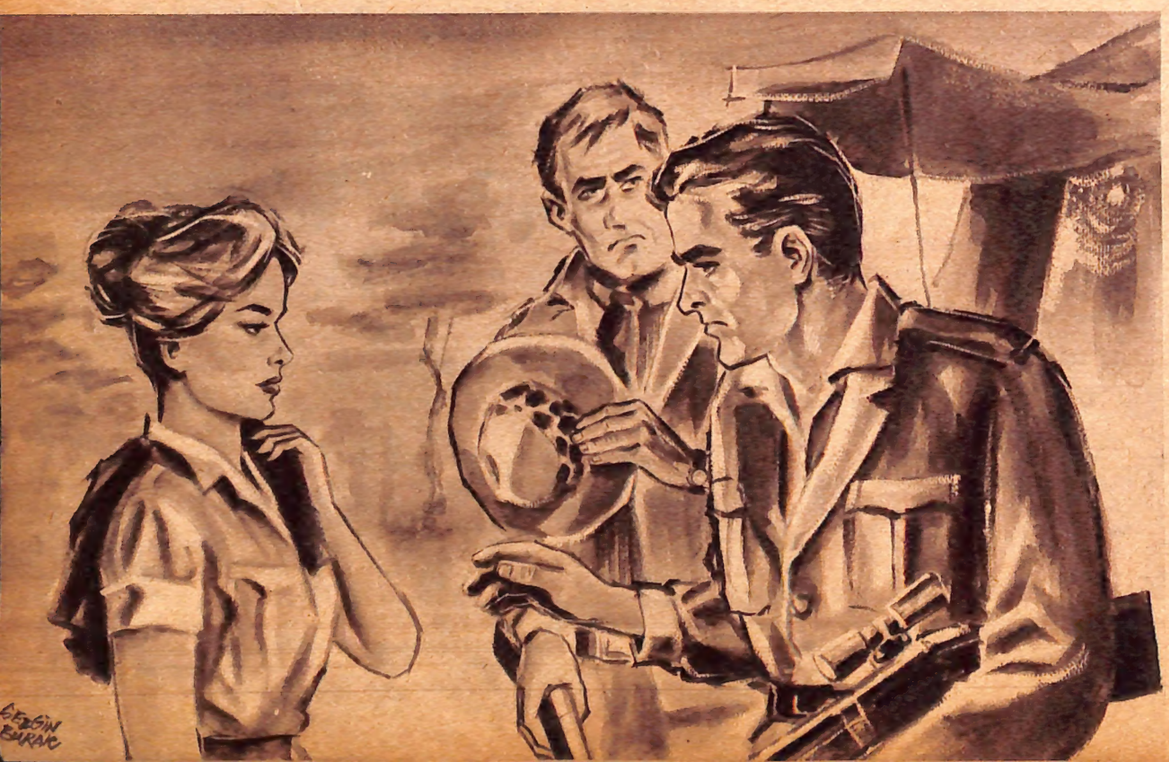

YAZ UZAKLAŞIRKEN

Öğrenci genç kızlara Parisin en şık hazır modellerinden örnekler takdim ediyoruz.

A J. TİKTİNER Lâcivert zemin üzerine yeşil ve açık mavi ekoseli yünlüden bu düz mantonun içinde açık mavi yünlü krepten eteği plili ve yakası kravatlı şık bir rop vardır.

B BRİGİTTE DE CANNES Buklet yünlüden eteği kloş, ufak robalı ve çift dikişli spor bir rop.

C J. TİKTİNER Koyu yeşil yünlüden döpiyes: Etek geniş plili, ceket ise düzdür. Yaka içinde yeşil tafta bir kravat vardır.

D PİERRE BİLLET Gri flânelden bu yalancı döpiyesin yakası aynı kumaşın açık grisindendir. Kol, yaka ve bel kenarları siyah galonla çevrilmiştir.

E PİERRE BİLLET Yeşil-gri yünlü krepten eteği ütüsüz plili sade bir öğleden sonra robu. Verevden yapılmış kemer, kalça üzerine oturmakta; bele incelik vermektedir.

219 Senelik Şarap

Şarap küplerinin ağızları kapalı idi. Tapalarının etrafına özel bir çimento sıvanmıştı. Reçineyi andıran bu çimento, küpteki mayiin dökülmesine ve deniz suyunun içeri sızmasına mâni oluyordu. Şarabın garip bir tadı vardı.

■

YAZAN:
MUSTAFA KAPKIN

HAKIKI mânada ilk sualtı araştırması 1952-55 senelerinde Kaptan Cousteau'nun idaresindeki Calypso ekibinin Marsilya yakınlarında yapmış olduğu kazıdır.

Amatör bir kurbağa adam ve serbes bir gazeteci olan Christianini bir gün derin bir suda normalden fazla kaldı. Satha çıktığı zaman felçli ve baygın bir halde bulunarak Toulon'daki donanma sualtı araştırma grupuna götürüldü. On iki gün müddetle tazyik odasında yatırıldı. Hayatı kurtarıldı ama, altı ay sonra hastaneden çıkarken ayakları felçliydi.

O sırada aynı araştırma grupunda sivil mütehassıs olarak çalışmakta olan meşhur dalgıç Fredric Dumas, Christianini'yi yattığı müddetçe hastanede ziyaret etmiş ve ondan Grand Conglue kayalıklarında 50 metre derinlikte büyük bir anfor (küp) yığınının bulunduğunu öğrenmişti. Bu haber derhal Dumas'nın eski arkadaşı olan Kaptan Cousteau'ya ulaştı. Beraberlerinde Marsilya müzesi müdürü Prof. Benoît olduğu hade birkaç mil açıkta ada bile diyemiyeceğimiz, su üstüne çıkmış kayalıklardan müteşekkil ince uzun bir yığına, Grand Conglue'ye gelindi. Burada anforların mevcudiyeti eskiden beri sünger dalgıçları tarafından da bilinmekteydi... İkinci dalışta batığın yeri tesbit edildi. İlk numuneler müze müdürüne gösterilince profesör hayran kaldı ve batık üzerinde çalışılmaya karar verildi.

Derinliğin 50 metre oluşu amatör dalgıçların zaman zaman batıktan hâtıra olarak bazı şeyler almalarına mâni olmuştu. Batık yukarıdan dimdik inen bir uçurum dibindeydi. Bu da gereken tertibatı adacık üzerine yerleştirerek dalgıçları ve eşyayı taşıma mevzuunda gereken masraf ve zamandan tasarrufa elverişliydi.

Kaptan Cousteau'nun teknik bilgisi ve Prof. Benoît'nın ilmî dirayeti sayesinde istenilen netice üç senede alındı. Önceleri çalışma feci şekilde yavaş gidiyordu. Geminin kıç kısmı 50, baş kısmı ise 40 metre derinlikte, baş, kayalıklar istikametinde ve sağa yatık durumdaydı. Bu derinlikte her dalgıç ancak (Dekompresyonsuz = Aksonasız) 17 dakika kalabiliyor, fakat üçüncü dalışta derinlik sarhoşluğu ile tehdid ediliyorlardı. Sık sık patlıyan mistral (bir nevi karayel) demir taramasına, zincir kopmalarına veya sahildeki kayalıklara yerleştirilmiş tertibatın çalışmaz hale gelmesine sebeb oluyordu. Bu arada donanma derin su dalgıçlığından terhis olmuş ve Calypso ekibine gönüllü olarak iltihak etmiş olan Pierre Servanti sert dalgalar tesiriyle kopan Calypso'nun demirini ararken hayatını kaybetti. Arkadaşları onu ölü olarak gemiye çıkardılar.

Geminin ahşap kısmı su kurtları tarafından mahvedilmişti. O zamanın tersanelerinde güverteler 2-3 milimetre kalınlığında kurşun bir levha ile kaplanıyordu. Geminin bu kısımları kurşun levhaları söküp satmak istiyen sünger dalgıçları tarafından yağmaya uğramış, anforlar kırılıp sağa, sola fırlatılmıştı. Ayrıca boş anforlar ahtapotlar tarafından etrafa taşınarak yuva gibi kullanılmaktaydı... Senelerin biriktirdiği bir mil tabakası, milyonlarca kabuk ve ufak deniz fosilleri geminin üzerine âdeta bir örtü yapmıştı. İdeal mânada bu örtüyü yavaş yavaş ayıklayıp altındakileri hasâra uğratmadan meydana çıkarıp yukarı taşımak en azından 200 sene sürerdi. Ayrıca talihsiz sefinenin üstünde dalgaların satıhtaki kayalıklardan kopardığı 12 adet kaya vardı. Bunlardan iki tanesi 10-12 şer ton geliyordu. Fakat iyi bir tesadüf olarak bu kayalar anforları ezmemişti.

Bu çalışmalarda Calypso ekibine yardım etmek için bütün Fransa âdeta biribiriyle yarıştı. Eğitim Bakanlığı, donanma, müze, liman reisliği, sahil fenerleri başkanlığı, ticaret odası ve bir Amerikan teşekkülü olan National Geographic Society ile bir sürü özel teşebbüs... Herkes bu çalışmanın değerini idrak edebiliyordu.

Daha önce de denenmiş olan özel su pompaları bu kazıda da istenilen verimi sağladı. Dalgıçların gözünden kaçan ve çamur arasında gizlenmiş binlerce ufak, kıymetli parça, emilen çamurlu suyla beraber özel eleklerde ele geçirildi.

Fakat bu kazının en mühim hâdisesi ilk sualtı televizyon cihazının kullanılmasıdır. Suüstünde 100 kg. ağırlığındaki bu cihaz sualtında sıfıra düşüyor ve karanlık olan derin sular iki adet 600 W lık özel lâmbalarla aydınlatılıyordu. Bu lâmbalar ilk defa bu işte kullanılmış olup her biri 90 dolâra mal olmakta ve ancak birer saat dayanmaktaydı. Televizyon kamerasında geniş zaviyeli (Wide-Angle) bir objektif ve objektifin önünde de ortam değiştiren ışınların kırılmasını önleyici camlar bulunuyordu.

Kamera ile ekran arasında 819 adet tel irtibatı vardı ki bu miktar normal televizyondakinin iki mislidir. Ayrıca televizyon kamerasının içinde bulunan özel bir tele-hoparlör sualtındaki dalgıçlara ve kamerayı kullanana direktif vermeye yarıyordu.

Dalgıçlar önceleri bu aleti yadırgadı. Sualtında çalışırken başkaları tarafından seyredilmekten huzursuzluk duyuyorlardı. Fakat, daha sonra bu kontrol sayesinde muhtemel bir aksilik anında yardımlarına koşulacağını görünce onu sevdiler... Arkeologlar ise hayatlarından çok memnundu. Dalmak lüzumunu hissetmeden oturdukları kuru ve rahat yerde kahvelerini höpürdeterek direktif verebiliyor ve çalışmaları yakınen takibediyorlardı.

Günler geçtikçe denizden çıkan eşyanın sayısı binleri buldu. Vince bağlanmış madenî bir sepet her seferinde kıymetli şeylerle dolu olarak satha varmaktaydı. Her parça dipteki yerinden kaldırılmadan önce çizimi yapılıyor, fotoğrafı çekiliyordu.

Bütün çalışma müddetince 3500 den fazla dalış yapıldı. İki tip anfor ve kırk çeşitten fazla siyah renkli tabak, kâse, kupa vs... bulundu. Geminin demirine sonraları daha sığ bir terasta raslandı. Karine 50×70 cm. kutrunda meşe ağacından yapılmıştı. Kaplamaları postalara bağlamak için 9 cm. lik, kalın yerlerde ise daha uzun bakır çiviler kullanılmıştı. Bakır çivilerin kurşun levha ile temas ettiği yerler kalaylanmıştı. Bu da o zamanki gemi inşaatçılarının pratik olarak tuzlu sudaki elektroliz hâdisesinden haberdar olduklarını ispat eder. Takvim yerine her gün bir çömlek içerisine atılan

İki kurbağa adam, dipten aldıkları nümun

2191 yıl önce batan şarap gemisinin Delos adasından itibaren takibettiği yol.

Geminin tarihçesi, çıkarılan anforların ağızlarındaki bu işaretlerden öğrenildi.

ufak taşlar geminin denizde kaldığı gün miktarını gösteriyordu.

Neticede 2000 anfor su üstüne taşındı. Fakat 8000 tanesi hâlâ denizin dibinde yatmaktadır. Gemi 10000 anfor taşıyordu. Her anfor ortalama 25 litre mayi taşıdığına göre geminin cesameti hakkında bir fikir edinmek mümkündür. Anforlar ağızlarındaki tapaları ve tapaların etrafına sıvanan özel bir çimentoyu hâlâ muhafaza etmekteydiler. Reçineyi andıran bu çimento, küpteki mayiin dökülmesine ve deniz suyunun içeri sızmasına mâni oluyordu. Kaptan Cousteau küplerden birindeki şarabı tatmak cesaretini gösterdi. Garip bir tadı vardı... Küplerin tapalarındaki markalar şarabı dolduran müessesenin işaretini taşıyordu. Bazılarının ağız kenarlarına konmuş (S E S) işareti ise şarap ihracatını yapan tüccara aitti. Ayrıca aynı tip anforların saplarına konan diğer markalar ise küpleri imal edenin işaretini ifade ediyordu.

Üst ana güverte üç sıra halinde kırmızı Latium şarabını havi Roma testileri ile dolu idi. Bu şarap muhakkak ki Romalı meşhur şarapçı Lucius Titius tarafından imal edilmişti. (Dhilos) Delos adasına ait şarap testileri ise dip ambara yerleştirilmiş ve bunların üzerine de Napoli mamulâtı siyah boyalı sofra takımları yüklenmişti.

Bütün bu delillerden hareket edilerek kazazede geminin kalktığı ve uğradığı limanlar tesbit edildi. Çünkü dip ambarlardaki anforların ağız kenarlarındaki (S E S) işaretine Delos adasında o devrin zengin tüccar ve armatörlerinden Marcus Sestiusun evinde raslandı. Bu küplerin üzerine yerleştirilmiş yemek takımları ise Napoli mamulâtı idi. En üst güvertedeki şaraplar ise Romadan geliyordu. Roma o devirde pek mühim bir mevki işgal etmezdi. Napoli ise orta İtalyanın en mühim limanı idi. Uzun bir tetkikten sonra geminin hikâyesi meydana çıkarıldı.

M. Ö. 230 senelerinde Apollon'un doğum yeri olarak kabul edilen ve Egenin en güzel şaraplarını imal eden Delos adasından 30-35 metre boyunda büyük bir gemi hareket etti. Marsilyada yaşıyan Yunanlılar o devir için bir lüks sayılan bu şarapların bir anforu için bir esir vermeye razı idiler... Gemi tek direkli, boğa derisinden yapılmış büyük bir yelkenli idi ve kürekle seyredemiyecek kadar iri inşa edilmişti. Gemi demirinde raslanan (S E S) işaretine, Delos adasında Marcus Sestius'un villâsındaki mozaiklerde de raslanmıştı. Delos adasından Mesina boğazına kadar deniz tanrısı Posedion'un yardımı ile 20 günlük bir açıkdeniz yolculuğu yapıldı. Sonra kuzeybatıya dönülerek kıyı boyunca Napoliye gelindi. Geminin idarecisi herhalde muhteris bir gemiciydi ki tehlikeli olmasına rağmen Napolide teklif edilen büyük miktar bir yükü gemisine alıp tam hamule ile Marsilyaya yelken açtı. Fakat bilinmiyen sebeplerden ötürü Marsilya açıklarındaki Grand Conglue kayalıklarında battı. Acaba Marsilyaya yaklaşan gemi mürettebatı hamuledeki şaraptan fazla kaçırdıkları için mi kayalıklara çarpmışlardı, yoksa kuvvetli bir mistral mi gemiyi sürüklemişti? Veya fazla yük ve rüzgârdan ötürü su yapmaya başlıyan tekne kasten mi kayalıklara baştan kara edilmişti? Maalesef bu nokta katî olarak tesbit edilemedi.

Bu büyük sualtı kazısı bize, gemilerin güzergâhı, yükleri, inşa tarzları, cesametleri hakkında faydalı malûmat temin etti. Artık biliyoruz ki o zaman kış ve başta iki çapa kullanılmakta, geminin mutfağı kış tarafta inşa edilmekte ve üzeri kiremitle örtülmekte, yelken üzerine dikilmiş kurşun halkalardan yelken ipleri geçmekteydi.

Böylece sualtı arkeoloji araştırması bir değer olarak meydana çıkmış ve bütün dünyada ilim otoritelerinin alâkasını çekmiştir. Muhakkak ki sualtı kazısı karada yapılanlarla kıyaslanmıyacak kadar zor ve pahalıdır. Karada kazma sallıyan amele yerine burada tecrübeli dalgıçlar çalıştırmak icabeder. Kazıyı idare eden arkeologlar aynı zamanda dalabilirlerse daha verimli olur. Bunu nazarı itibara alan birçok üniversiteler sualtı kazısında genç asistanları vazifelendirmektedirler.

Sualtı kazısında en önemli vazife çizim ve plânlamayı yapan sualtı ressamı ile fotoğrafçıya düşmektedir. Batıktan kaldırılacak en ufak bir eşyanın yerini, durumunu tesbit eden çizim ve fotoğraflar aynı noktadan yapılırsa değerlendirilmeleri daha kolay olur. Bu yüzden bu iki branştaki elemanların sıkı bir işbirliğine ihtiyaç vardır. Ayrıca suüstüne çıkan eşyanın önceleri tatlı suda temizlenmesi ve bilâhara kimyevi olarak izole edilmesi mütehassısların işidir.

Sualtı kazısı diğer kazılarla mukayese edilmiyecek kadar pahalı alet ve malzemeye ihtiyaç gösterir. Dalma tüpleri, lâstik elbiseler, tüpleri dolduracak veya pompalara hava verecek çeşitli kompresörler, dalgıçların muhtemel vurgunlarına karşı portatif tazyik odası, sualtı fotoğraf, sinema ve belki televizyon kameraları, sualtı ölçme aletleri, pusla, özel ışıklandırmalar ve benzerleri bunlar arasındadır. Fakat her şeyden evvel işini iyi bilen dalgıçlara ihtiyaç vardır. Ayrıca bu dalgıçların ihtiyaçlarının temini ve kontrolu önde gelen problemlerden biridir.

rkeologlar tarafından tetkik edilmek üzere çıkarıyorlar.

Sualtı ölçü ve plânlamalarını kaydeden bir kurbağa adam.

Gelecek Hafta

Bronz Demeter ve 3300 yıllık tekne

Hayat ın Hikâyesi

KALBDEN KALBE

YAZAN: JOHN CLARE
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

NEŞELİ geçirmek istedikleri yemek zevkli başlamıştı. İkisi de içlerinde bir hafiflik hissediyorlardı.

Orkestranın nağmeleri tatlıydı. Ruyada gibi hafif ve rahattılar.

Lâkin biraz sonra hava değişti.

Delikanlı, iskemlesini geri çekip arkasına yaslandı. Yakışıklı çocuktu. Otuz iki yaşlarındaydı. Saçları kıvırcık, yüzü biçimliydi.

Genç kız, beyaz eldivenlerinin parmak uclarını düzeltti. Sonra ellerini masanın üzerine bıraktı:

— Senin uykun geldi galiba şekerim!...

Erkek, başını çevirmeden cevap verdi:

— Yooo!... Seni eve götüreyim mi diye düşünüyordum. Tren üç saat sonra. Eve geç vakit yalnız gitmen doğru olmaz...

— Beni düşünme canım. Bebek değilim!... Kendimi idare edebilirim. Sonra sen varyeteyi görmek istemiyor muydun?...

İskemlesinde doğrulup genç kızın yüzüne baktı:

— O da yarım saat sürer. Onun için diyordum ki.....

Masaya yaslanıp midesini oğuşturdu:

— Pek erken yemek yedik galiba. Çok acıkmıştım.

— Farkındayım! İştahın çok açıktı maşallah...

— Ne yapayım. Yemek yedimse... Şey..... Hep burada oturmağa mecbur değiliz ya! Başka yere gidemez miyiz!

— Hayır. Burada oturalım. Şantözün şarkısını dinlemek istemiştin.

— Sahi... Evet...

Konuşmadan oturdular. Orkestranın müziği gene tatlıydı. Kapıdan yeni bir çift girdi. Delikanlı, genç kıza sokularak kulağına fısıldadı:

— Bunları tanıyorum. Kız henüz talebe.

Kız soğuk bir şekilde gülümsedi:

— Sahi mi?...

— Tabiî!... Adam da müthiş zengin! Tam iş adamı!...

Bir sigara yaktı:

— Ben de birkaç sene içinde onun gibi olacağım... Şu yandakiler de yeni tanıştılar. Kız modeldir.

— Model mi? Zannetmem. Baksana haline! Pek mesut görünüyor. Belki bir tuhafiye mağazasında satış memurudur...

— Öyle mi zannediyorsun?... Haklısın belki... Sen zaten her zaman haklısın. Ben ise zavallının biri.

— Tabiî, tabiî!... Sen zavallısın!

— Öyle ya... Doğru değil mi?... Bak aklıma geldi. Niçin bir şişe şampanya daha içmiyoruz? Biraz neşemiz yerine gelir. Ne dersin?...

Genç kız omuzlarını kaldırdı.

■

Garson ikinci şampanyayı açtı. Birer yudum aldılar. Genç kızın tekrar neşesi gelmiş gibiydi. Köşedeki masayı işaret etti:

— İki masa aşağıda, geniş şapkalı kadınla oturan adamı görüyor musun?...

— Hım... Ne olmuş onlara?...

— Adam ticaret okulunda öğretmen. Kadın romancı. Halk romanları yazar. Liseden beri tanışıyorlar. Fakat birbirlerini göremiyorlar. Kadın, adama o zamandan beri ne yaptığını soruyor. Eğer adam da kadına aynı suali soracak olursa masanın üzerindeki tütün tablasını kafasına yiyecek! Çünkü kadının yazdığı kitapları okuduğu yok!...

Erkek başını salladı:

— Güzel. Bu gibi işlerde hızlısın. Ama adamın öğretmen olduğu anlaşılmıyor. Sadece ceketinin üst cebinde birkaç tane kurşun kalemi görünüyor. Herkes cebinde kalem taşıyabilir...

Genç kız, şampanyadan bir yudum çekti:

— Pekâlâ. Şimdi de seni görelim bakalım... Şuradaki çifte ne buyrulur?...

Erkek, kızın gösterdiği tarafa göz attı:

— Ha, şunlar mı?!... Bırak şunları canım...

— Ne varmış onlarda?! Bak ben anlatayım da dinle!

Delikanlı arkasına yaslandı.

— Anlat bakalım! Kimmiş onlar, ne yapıyorlarmış, neye benziyorlarmış?...

— Çocukluktan beri birbirlerinden ayrılmıyan bir çift bunlar. Gayet iyi anlaşıyorlar. Gayet iyi eğleniyorlar. Aralarından su sızmıyor...

— Hım...

— Adam iyi bir delikanlı. Hayata yeni başlıyor. Kızı seviyor. Kız da ona bayılıyor. Lâkin erkek olgun bir tip değil. Biraz da kendini beğenmiş. Sevgisini belli etmeyi küçüklük zannediyor.

— Birçok kimseler böyledir...

— Belki... Aman, ben de niçin hep onlardan behsediyorum!...

— Zarar yok, devam et.

— Lüzumsuz şey...

— Anlat, canım!

— Muhakkak anlatmam lâzım mı?

— Lâzım. Dinliyorum. Evet?...

Genç kız biraz durdu. Sonra delikanlının yüzüne baktı:

— Çocuğun artık bilmesi lâzım ki, kız sevildiğini anlamak istiyen bir tip!... İstiyor ki, delikanlı onu sevdiğini belli etsin! Belli etmek için bir şeyler yapsın!... Bilse onun çok sevdiğini, her şeye katlanacak! Nereye gitse onunla gidecek! En uzak köylere kadar onu takib edecek!... Evet, her şeye katlanacak! Yeter ki, onun sevdiğini bilsin!...

Salon biraz daha loşluğa gömülmüştü. Işıklar yalnız sahneyi aydınlatıyordu. Ortada dansedenler bir hayale döndü.

Delikanlı içinde bir burkulma hissetti. Sevgilisi onu çok mu seviyordu?... Evet, sevgilisi onu çok seviyordu ve o hiçbir şeyin farkında değildi!...

Kalbi heyecanla çarpmaya başladı. Kolunu yavaşça genç kızın beline doladı, onu kendine doğru çekti... Şimdi masalar o kadar karanlığa gömülmüştü ki, delikanlının ateşli dudaklarını kızın dudaklarına değdirdiğini kimse farketmedi. Hattâ, el ele arkalarına yaslandıkları zaman, karşılarındaki büyük aynada kendi akislerini bile seçemediler...

Başkumandan Mustafa Kemal Paşa, Türk'ün kaderini değiştirecek ve ona yepyeni ufuklar açacak olan Büyük Taarruz kararını verdiği Akşehir toplantısından çıkarken.

39. YIL DÖNÜMÜNDE

BÜYÜK ZAFER

Önümüzdeki günlerde, 30 Ağustos Zaferi'nin 39. yıl dönümünü kutlıyacağız. Düşman, yoketmek için geldiği Türk yurdundan, mağlûp ve perişan bir halde bu büyük zaferle atıldı. Burada ve orta sayfalardaki hiçbir yerde çıkmamış fotoğraflarla o büyük günleri bir defa daha anıyoruz.

57. Fırka Kumandanı Miralay Reşat Bey, 1310 râkımlı tepeyi yarım saatte alacağına söz vermişti. Yarım saat geçip de tepe alınamayınca, telefonu tekrar açan Başkumandana, Reşat Bey'in sözünü yerine getiremediği için intihar etmiş olduğu söylendi. Yukarıda Reşat Bey'in Sandıklı'daki 1951 yılında yapılan lâhdi görülüyor.

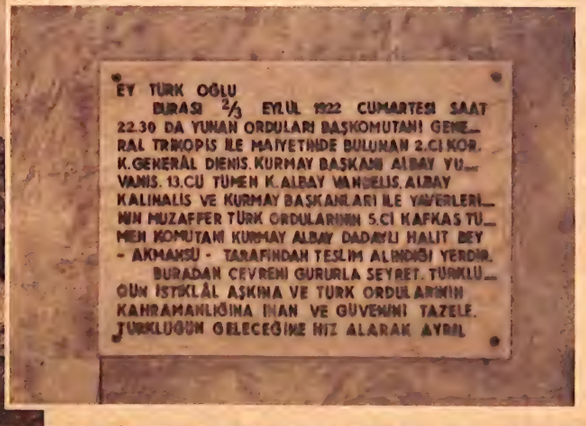

Yanda, Yunan Başkumandanı Trikopis ile maiyetinin Uşak civarındaki esir alındığı yerde 27 Mayıs Inkılâbından sonra dikilen âbide, üstte de kitabesi görülüyor.

Hayat

BAŞKUMANDAN, ZAFER YILLAR

ATATÜRK MÜZESİ'NDEN

DA ORDUSUNU TEFTİŞ EDİYOR

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

POSTA KUTUSU

Bir gün bir müsteşrikle konuşuyorduk; dedi ki:

— İfindim, ifindim, sizin diliniz çok tuhaf ve çok zor bir dildir.

— Neden Dr.?

— İfindim, (posta kutusu). Bu kelime tamam midir?

— Evet.

— Çok güzel. Fakat buna mülkiyet zamiri getiririz, (bana ait posta kutusu) deyiniz?

— Posta kutum.

— Aman ifindim! Oldi mi?

— Elbette oldu. Peki, nasıl olacaktı?

— Riça idirim ifindi, şöyle olmasi lâzim değil mi: Posta kutusum, posta kutusun, posta kutususu, posta kutusumuz, posta kutusunuz, posta kutusuları.

Onun, kendine mahsus hoş şivesiyle çektiği bu tasrife ikimiz de güldük.

— Fakat Dr., siz niçin (beş elmalar) diyorsunuz? Sayısını söyledikten sonra, (elma) nın sonuna bir de (-lar) çoğul eki getirmeğe ne lüzum var?

— İvet ifindim, bu gibi şeyler bizde de var; fakat sizin, kelimenin kuyruğini koparmaniz çok tuhafima gidiyor.

Müsteşrik haklıydı. Fakat dilde kendi aklımıza göre bir mantık aransaydı, şairin dediği gibi, (iğneye «diken»), (dikene «batan»), (kazmaya «kazan»), tencerenin büyüğü olan (kazan) a da (kızan), yani (ateşte ısınan) demek icab ederdi. Halbuki böyle olmuyor. Dil, istediği kelimenin kuyruğunu koparıyor, istediğine de ilâveler yapıyor. Dilin hayatiyeti bu.

■

T. M.

Soru — Bazı ticarî eşya ambalâjlarında görülen (T. M.) harfleri ne demektir?

Cevap — Sizin gibi ben de bilmiyordum da, bir arkadaşımdan öğrenmiştim bunların mânasını. Fakat keşke öğrenmeseymişim... Meğer bunlar, (Türk Malı) kelimelerinin baş harfleriymiş. Yani taklit suçumuzu hafifletecek bir itiraf.

■

İSTEMEK

Aslı (izdemek), yani (izlemek). Aramak mânasına geliyor. Bugünkü (taleb etmek, istemek) mânasını sonradan almıştır. Necati'nin bir beytinde (istetmediler = aratmadılar) mânasında kullanılmıştır:

Hamdülillâh mey-i can-bahş ile sâkilerimiz
Âb-ı Hayvân ile Kevser suyun istetmediler

■

MUTAF

Kıl heybe, gebre gibi eşya dokuyan ve yapan sanatkârlara (mutaf) derler. Aslı Farsça (mûytâb) dır. (Mûy) kıl demektir. (Tâb) da, dokumak mânasına gelen (tâften) mastarından emri hâzırdır; fakat bir kelimeyle terkib edildiği zaman ismi fail mânası verir. Yani (mûytâb), kıl dokuyan demektir. Kelime, dilimize geçince (mutaf) olmuştur.

BİR İNGİLİZ PİN-UP'I

Julie Alexander isimli genç kız, sinema ve tv. çalışmaları yanı sıra modellik yapıyor

EDİBE DOLU
Londra'dan yazıyor

İNGİLTERE'NİN PİN-UP'I — İngiltere'nin kumral ufak tefek yapılı duvar kızı Julie, artık beyaz perdenin şöhretleri arasına girmiş bulunuyor. Yukarıdaki fotoğraf genç kızı «The Pure Hell of St. Trinians» filminin bir sahnesinde göstermektedir.

EĞER, Julie Alexander gibi güzel bir kız, sigorta şirketinde çalışırken, boş zamanlarını doldurucak işler bulur ve onları ciddiye alırsa, sonunda içlerinde güzellik, karnaval, Rock'n Roll kıraliçelikleri bulunan yedi birincilik mükâfatı ve bir modellik kontratiyle kendini bir stüdyoda kameraların karşısında görüverir. Hattâ aradan dört yıl geçtikten sonra henüz 22 yaşındayken M.G.M. adına çevrilen «A Matter of Who» isimli filimdeki rolünü yeni bitirmiş olarak karşımda kahvesini yudum yudum içerken «The Day They Robbed the Bank of England», «Terror of the Tongs», «Operation Bullshine», «Chemise Girl» vs. gibi filimlerdeki rollerinden de zevkle bahseder.

İşte size İngiltere'nin en gözde pin-up kızı Julie Alexander'in dört yıllık hayatı. Genç kızla stüdyoda konuşuyoruz. O bana durmadan bir şeyler anlatıyor ve:

«En çok (The Pure Hell of St. Trinians)daki rolümü seviyorum. En büyük arzum, Tennessee Williams'ın bir eserinde ve Albert Finney ile oynıyablimektir» diye ilâve ediyor.

Filim ve televizyon çalışmalarından fırsat buldukça modelliğe devam eden, 85×55×85 ölçülerindeki Miss Alexander'in diğer bir arzusu da, kendisi gibi ufak tefek kadınlar için ve sade elbiseler yapan bir moda evi kurabilmektir. «Büyük moda evleri de, Amerikan filimlerindeki gibi renkli, gürültülü ve şatafatlı modelleri tercih ediyorlar» diye şikâyet ediyor.

Son olarak aşk hususundaki fikrini açıklıyan yıldız: «Mesleğimde mutlak başarıyı temin için çalışıyorum. Bu yüzden aşk ve gece hayatına ayıracak zaman bulamıyorum. Oysaki, günümüzün erkekleri gece hayatına düşkün kızları tercih ediyorlar. Gerçi bu konuda telâşlanmak için vakit erken, yalnız şimdilik kendimi aktörlerden uzak tutuyorum. Çünkü evleneceğim erkek sinemanın dışından olacak» diyor. Bu şekilde düşünüşü kendi bakımından tamamen doğruydu. Çünkü daha meşhur olmadan evlenen yıldızcıkların sönmeye mahkûm olduğunu iyice öğrenmişti.

Hayat okuyucuları için imzaladığı resmini verirken de bir an önce meşhur olmak istediğini belli ediyordu.

İMZALI FOTOĞRAFI — Sevimli genç kız Hayat okuyucuları için bir fotoğrafına imza ederken «Günün birinde Türk seyircileri benim filimlerimi seyredecekler. Onun için şimdiden tanımalarını istiyorum» demiştir.

HABERLER

SUSAN HAYWARD — Eski bir F.B.I. mensubu olan Susan Hayward'ın kocası Eaton Chalkley meşhur yıldızla geçinemiyor. Sebep karısının tamamen sinema âleminden ayrılıp evine bağlanmasını istemesi. Bakalım Susan Hayward bu durum karşısında ne yapacak?

BING CROSBY'NİN OĞLU — Şarkıcı yıldızın oğlu Dennis Crosby son günlerde hoş olmıyan hareketler yapıyor. Arkadaşlarını kötü seçmesi çiftliğinde daima dört azgın köpekle dolaşması komşularını hayli rahatsız ediyor. Fotoğraf Dennis Crosby'yi (ortada) iki kardeşiyle gitar çalarken gösteriyor.

POLLY BERGEN — Genç artistlerden Polly Bergen kendisini uzun müddettir üzen gözlüklerinden kurtulmak için 2000 dolâra iki adet kontak camı alarak gözlerine yerleştirdi. Ama sonunda gene de memnun olmamışa benziyor. Çünkü şikâyetleri bitmiş değil.

● Walt Disney'in «Moon Pilot» isimli filminde başrolü oynıyan Dany Saval'e gene Walt Disney, Paris'te çevireceği iki filimde başrolü verecek. Buna en çok sevinen Dany Saval oldu. Çünkü bu sefer Paris'teki kocasının yanından ayrılmıyacak.

● Isveçli sarışın yıldız May Britt'in kocası Sammy Davis bir Amerikan show programında yılın adamı seçildi.

● Frank Sinatra «Swing Along With Me» adlı plâk albümünü satışa çıkardı. Frankie şimdi aynı adlı bir filme de başlıyor.

● Vera Tschechowa Kuzey Denizi kıyılarında Alman artisti Helmut Reck ile beraber geziyor. Yakında evlenecekler.

● Brigitte Bardot ile birlikte «Hususi Hayat» adlı filmi çeviren Italyan artisti Marcello Mastroanni, BB'yi protesto etti. Sebep de şu: BB'nin MM ile olan rolünü kısaltması.

● Jean Sorel ve Anna-Maria Ferrero Italyada «Roma Altını» adlı filmi çevirmekle meşguller. Ikisi de kendilerini o kadar filme vermişler ki yakın bir gelecekte evleneceklerini unutmuşa benziyorlar.

● Portofino'da Rex Harrison şahane villâsını eski karısı Lili Palmer'e hediye etmiştir.

● Tommy Sands, Hollywood'da çevrilen «The Chapman Report» adlı filimde 18 yaşlarında bir milyonerin kiziyle evlenen fakir bir halk çocuğunu canlandırıyor.

● Geçenlerde New-York'ta bir ameliyat geçiren Marilyn Monroe önümüzdeki günlerde Hollywood'a dönüp yeni bir filme başlıyacak.

● Şimdiye kadar 17 filim çeviren ve Hollywood'un prensi diye anılan Troy Danohne şimdi «The Deathmakers» adlı yeni bir filim çevirmeye başlamak üzere.

FREDO KOLONYALARINI

Çünkü...
Tabiî Esanslarla
imâl edilmiştir.

TBB - 1280 - 138

Az zamanda çok iş için

TERMO

Düdüklü tencere

Mutfakta kadının en büyük yardımcısı TERMO düdüklü tencereleridir. Zamandan tasarruf için, Kayseride imal edilen TERMO düdüklülerini görmeden kararınızı vermeyiniz

TERMO

DÜDÜKLÜ TENCERE SANAYİİ KOLLEKTİF ŞİRKETİ

Sanayi Bölgesi 7. Cadde No. 62, Kayseri

TBB - 1278 - 139

Türk kuklacılığının ünlü siması ve tulûatımızın canlı örneği olarak tanınan İbiş, yeşil püsküllü kırmızı fesi ile sahnede daima gülmüş, kendisini seyredenleri de güldürmüştür.

SANATKÂR VE KUKLALARI Kukla sanatkârı Fuat Kuşoğlu; İbiş, Seyfo Kâhya ve Lumumba ile birlikte görülüyor.

İBİŞ ANLATIYOR

RÖPORTAJ : ALTAN SÖNMEZ — FOTOĞRAFLAR : NECDET IŞLER

İBİŞ VE AİLE EFRADI Kuklalar bir arada. Fotoğrafta soldan sağa sıra ile Dilruba, Hasso, Dr. Palamut (Mişon), Bahriyeli, Çakırcalı Efe, Kamelya (Dansöz), Seyfo Kâhya, Hünnabizade Halit Bey, Lumumba, Kovboy Rıza, Sambacı Foskoloz, Sirar (İhtiyar), Bongocu Bomboko, Ça Ça Ça kıralı Pap Burun, Cambaz ve önde Gitarcı görülüyor.

İBİŞ, burma bıyıklı, kocaman burunlu, yeşil püsküllü kırmızı fesi ile daima güler yüzlüdür. Türk kuklacılığının bu ünlü siması âdeta Türk tulûatının da canlı bir örneğidir.

Şimdi, Üsküdarın güzel manzaralı bir tepesinde eski İstanbul tipi evde ustasiyle birlikte oturuyor. Evdeki odalardan biri İbişe ayrılmış. Oda kapısının üzerinde de renkli bir tabelâ asılı. Bu tabelânın üzerine de şunlar yazılmış: «İbiş ve ailesi efradı burada oturur».

Yarım asra yakın mazisiyle Türk kuklacılığında orta oyunu oynıyan ve tulûat yapan İbiş ve ailesi bugün asrın geleneğine uygun olarak elektriklenmişler. Yüze yakın aile efradı renk renk kostümleri içinde kendilerine ustaları tarafından hazırlanan bu odada gayet mesut yaşıyorlar. Elli, altmış sene evvelinin bugünkü modern İbişi sahibinin yanından hiç ayrılmıyor. Herbiri hayattan alınan ve çeşitli karakterleri canlandıran bu bez ve tahtadan yapılmış bebekleri yaratan sanatkâr Fuat Kuşoğludur. Fuat Kuşoğlu, Güzel Sanatlar Akademisi resim bölümü mezunu, aynı zamanda heykeltıraşlık seminerlerine de iştirak etmiş. Bu sanata küçük yaştan merak sarmış. 20 sene kadar evvel evde kimsenin bulunmadığı zamanlarda gizli gizli karagöz oynatmaya başlıyan Fuat Kuşoğlu bu oyunlardan birinde evde büyük bir yangın çıkarmış, tabiî sonrası malûm, babasından bir güzel sopa yemiş. Hem öylesine yemiş ki «Tadını bugün bile unutamıyorum» diyor. Daha sonraları İstanbula gelen bir Alman kuklacı trupunu seyreden Fuat Kuşoğlu, bu sefer buna merak sarmış. Kısa bir süre sonra da daha o zamandan yapmış olduğu basit kuklaları mahallesinde oynatmaya başlamış. Yabancı kuklacıları dikkatle takibeden ve Fransız, İtalyan kuklacılığını inceliyen Fuat Kuşoğlu bugün modern tarzda kukla oynatmaktadır. Elektrikli kuklayı yapmak için çok uğraştığını söyliyen Kuşoğlu «Şimdi uğraşmalarımın ve zahmetlerimin karşılığını gördüm» diyor. Bugün yaratmış olduğu tiplerle mükemmelen Othello'yu, Hamlet'i, Faustu temsil edebilmektedir.

Evlerine röportaj yapmak için geldiğimizi öğrenen İbiş, müsaade istiyerek elbiselerini değiştirmek üzere yanımızdan ayrıldı. Kısa bir müddet sonra dönen İbiş bize arkadaşlarını şöyle tanıttı:

— Bizim ailemiz iki kısma ayrılır. Bunlardan biri Komedi kukla, diğeri ise Süper kukladır. Komedi kuklada Dilruba evin genç kızıdır. Aşağı yukarı ben her oyunda ona âşık olurum, fakat aşkımı ilân edemem. Hasso kaba bir adamdır. Onu hiç sevmem. Daima benden dayak yer. Ara sıra da ben ondan dayak yerim. Dr. Palamut'un doktorlukla hiç alâkası yoktur ama, kocakarı ilâçlarını iyi bilir. Sevmediğim adamlardan biri de Hünnabizade Halit Beydir. Neden derseniz, ben Dilrubaya ne zaman âşık olsam hemen ortaya çıkıp kızı elimden almaya kalkar. Bunlardan başka bu oyunlarımıza iştirak edenlerden Arap Hacı, Sarhoş Tuzsuz Bekir, Külhanbeyi Ahmet, Sirar (iyi kalbli ihtiyar), Zampara Bahriyeli gibi orijinal tipler vardır.

Süper kuklanın tiplerini ise Fuat Kuşoğlu şöyle anlattı:

— Bunlar zamanımızın karikatürize edilmiş enteresan tipleridir. Meselâ Katanga devletinin siyasi liderlerinden Lumumba ve Bongocu Bomboko bugün için halkımızın ilgilendiği tiplerdendir. Bundan başka Amerikan kovboyların kuklası, Meksikalı bir ça ça ça kıralının kuklası, ünlü bir ses sanatkârımızın kuklası çok alâka grömektedir. Komedi kuklalarımın halk tarafından en beğenilen oyunları ise Sefahatin Encamı, Kayseri Gülleri, Kambur Damat, Sahte Esirci, Cinli Hoca ve 12 kısımdan müteşekkil kendi yazdığım İbişin Maceralarıdır.

Süper ve komedi kuklalarının hepsinin 5-6 kat kostümü bulunmakta, makiyajları ise gene sanatkâr tarafından yağlı boya ile yapılmaktadır.

AŞK VE TEHLİKE

Oynıyanlar:
ELSA MARTINELLI
ANTONIO CIFARIELLO

FORMA: 2

(Devamı gelecek sayıda)

Yıllardan beri on dört, on beş yaşlarındaki gençler arasında yeni bir spor merakı yayılmağa başladı. Gözlük ve paletle deniz derinliklerinde balık avlama... Bu, gerçi genç yaştakilere hiç tehlikeli görünmez ama dikkatli davranmak, tedbiri elden bırakmamak gerektiğini onlara daima telkin etmek lâzımdır.

ÇOCUKLARINIZI İKAZ EDİN:

Su Altında Balık Avı Tehlikeli Olabilir

SU gözlüğü ve paletler ortaya çıktıktan sonra, deniz ve yüzme meraklılarının çoğu bunlardan birer tane tedarik etme hevesine kapıldı. Bilhassa gençler için bu malzeme ile denize gitmek âdeta bir moda haline geldi. Plâjlarda, sahillerde, sandallarda, alnında gözlük, elinde paletler bulunan gençlere sık sık raslıyoruz. Bu gerçekten çok çekici, güzel bir spordur. Ancak su altında binbir türlü tehlike vardır. Gözlük bu tehlikeleri önlemeğe yetmiyeceği gibi, ayağa takılan paletler de bazı hallerde zararlı bile olabilir. Su altında balık avlama usullerini iyice öğrenip bunları tatbik etmenin lüzumunu çocuklarınıza tekrar tekrar anlatınız.

Bünye mukavemeti bakımından çocuk, büyük insan kadar kuvvetli değildir. Çoçuk, büyük insan gibi serin kanlılıkla ve tedbirli hareket etmediği için, tehlikeyi daha geç sezer, dolayısiyle tehlike doğurabilecek birçok durumlara karşı kayıtsız kalır. İşte asıl korkulacak şey de budur. Su altında yüzerken, soğuğu, su basıncını bazan görüş güçlüklerini hesaba katmak lâzımdır. Su altında yüzmek hem daha zevkli, hem de su üzerinde yüzmeğe nazaran daha kolay görünür. Ama ayrı güçlüğü ve tehlikesi vardır.

FAZLA DERİNE İNMEMELİ

Bilindiği gibi, denizde derinliklere inildikçe ısı derecesi de düşer. Soğuyan su kalb ve kılcal damarlar üzerine tesir eder. İşte bu hal çocuklar için zararlıdır. Zira kan deveranının aksaması küçük yaşlarda doğrudan doğruya tiroit guddesine dokunur.

EN ÇOK DÖRT METRE

Çok uzun zaman soğuk suda kalmak, fazla derinlerde yüzmek yüzünden çocuklarda türlü rahatsızlıkların ortaya çıktığı görülmüştür. Bu sebeple çocuklarınızın 3-4 metreden daha derine dalmamalarına dikkat ediniz. O da pek fazlaya kaçmamak şartiyle... Onlara, ciğerlerinin büyük insanınki kadar kuvvetli olmadığını, nefes almak için büyüklerden daha sık su yüzüne çıkmaları gerektiğini anlatın. Dalarken inci avcılarının tatbik ettiği nefes alma usullerine riayet etmek faydalı olur. Deniz altı avcıları daima bu usulü tatbik ederler. Dalış yapmadan önce, on, on iki defa derin nefes alıp vererek, ciğerlerdeki kirli havayı atıp yerini temiz hava ile doldurmalı. Ondan sonra normal nefes alarak suya dalmalı. Böylece su altında kalınacak müddet zarfında, temiz hava ile dolu olan akciğerler daha rahat ve daha mukavim olur. Yalnız dalarken lüzumundan fazla derin nefes almanın ve kendini zorlıyarak nefes tutmanın bir faydası yoktur. Su altında giderken hiç nefes kalmayıncaya kadar, yani en son kerteye kadar dayanmamalı, biraz nefes payı bırakarak su yüzüne çıkmalıdır.

EN FAZLA İKİ DAKİKA

Küçük yaştakiler, ortalama olarak su altında bir ilâ iki dakikadan fazla kalmamalıdırlar. Çocuklarınıza bunu da önemle tembih edin. Bazı memleketlerde sünger ve inci avcıları arasında çocuk denecek yaşta olanlar vardır. Bunların su altında daha uzun zaman kaldıkları görülmüştür. Ama bu sağlık bakımından doğru değildir. Bu müddet ciğerlerin ve bünyenin alıştırılmasiyle orantılı olarak da değişir. En doğrusu gene su içinde kalış zamanını iki dakikadan fazla uzatmamaktır.

GÖZLERE DİKKAT

Su altında yüzerken en fazla önem verilecek şeylerden biri de gözlerdir. Gerçi baş suya girince göz açılmalıdır. Göz kapalı olarak gitmek tehlikeli ve yanlış bir hareket olur. Ama buna karşılık herbiri bir, iki dakikalık mütaaddit dalışlarda hele gözlüksüz olarak su içinde kalınırsa, deniz suyundaki tuz ve tahriş edici maddelerin tesiriyle gözlere kan hücum eder. Hafif konjesiyonlardan, göz iltihaplarına kadar yol açılabilir. İşte deniz gözlüğünün burada çok büyük faydası dokunmaktadır. Ama gözlükle bile olsa gözleri fazla yormamaya çalışmak icab eder.

DALIŞ CESARETİ ARTTIRIR

Ortalama, ikişer dakikalık on dalış yaptıktan sonra iki saatlik bir istirahate ihtiyaç vardır. Bu şekilde kontrol altına alınmış dalışların beden üzerindeki faydalarından başka mânevi faydaları da vardır. Dalış, cesareti, soğukkanlılığı, kendine güveni arttırır. Tehlike karşısında sakin olmayı öğretir. Bu bakımdan tehlikeleri göz önünde bulundurulmak şartiyle küçük yaşta çocuklarınıza bu sporu tavsiye edebilirsiniz. Ama tedbiri unutmayın!..

TBB - 1277 - 140

Alman Ordularının Süratle İlerleyişi Himmler'e Yeni Yeni İşler Çıkarıyordu

Üzgün görünen Himmler, Doktor Kersten'e: "Sen benim tek dostumsun, dedi, sana her şeyi anlatacağım,,

YAZAN: JOSEPH KESSEL — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ

Felix Kersten adında Holândalı bir doktor, midesinden rahatsız olan SS lideri Himmler'in sancılarını masajla dindirmektedir. Bu işi yaparken de, bazı isteklerini Himmler'e kabul ettirmektedir. İstekleri, Holândalılara yapılan zulümlere son verilmesi ile ilgilidir. Bir gün Kersten, milyonlarca Holândalı'nın Polonya'ya sürüleceğini öğrenir. Gizli bir vesikayı görmüştür. Buna engel olmak için Himmler'e rica eder, yoksa sancılarının dinmiyeceğini bildirir. Himmler, Hitler'den çekindiği için, sürgüne karar verir. Fakat sancıları daha da artar. Kersten, onu iyi tedavi etmemektedir. Sancılarının çok arttığı bir gün Himmler, sürgünün bir süre geri bırakılmasını Hitler'e kabul ettirir. Bu sırada, Himmler, bir iş için Münih'e gider. Bir süreden beri Kersten'den şüphelenen SS şefi Heydrich bu fırsattan faydalanıp doktoru tevkif etmek ister. Kersten'i makamına çağırır. Kersten, Heydrich'e giderken, durumu Himmler'e bildirir. Heydrich onun ağzını arar. Tevkif edeceğini bildirir. Bu sırada telefon çalar. Himmler, Doktor Kersten'i serbes bırakması için Heydrich'e emir verir.

BIRBIRLERINI bir daha hiç görmediler. 1941 yılının eylûl ayında, Heydrich özel bir vazife ile, Bohemya'ya gönderilmişti. 4 haziran 1942 de Prag'da bir Çek vatanseveri tarafından öldürüldü. Gestapo'nun başına Ernst Kaltenbrunner getirildi.

■

1941 yılının 21 haziranında Hitler büyük bir kumara girişip de bütün kuvvetlerini Sovyet Rusya üzerine sürdüğü sırada, Himmler'in özel treni Doğu sınırına doğru yol aldı.

Doğu Prusya'da yer değiştiren karargâhlar kurulmuştu. Her gün, tren belli bir noktada durunca, Himmler'in adamları çalışmaya koyulurlar; yani casusluk yapar, insan tevkif eder, ölüm kampları kurar, dizilerle adam öldürürlerdi. Himmler her gece Hitler'i görüyordu. Onun karargâhı da pek uzakta değildi.

Yemekli vagonda Himmler'in maiyetiyle yemek yiyen Doktor Kersten bu subayların, Sovyetlere karşı girişilen ilk harekâtın başarılı neticelerinden âdeta sarhoş olmuş bir halde bulunduklarını gördü. Bunlar, büyük ve katî bir zafere, pek yakında Büyük Almanya sınırlarının Ural ağlarına kadar ulaşacağına inanıyorlardı. Hitler'in Himmler'e, Himmler'in de kendilerine verdiği teminatı birbirlerine tekrarlıyarak sevinçten ne yapacaklarını bilemiyorlardı.

Alman ordularının üç ay süren süratli ilerleyişi her gün Himmlere yeni yeni işler çıkarıyordu. Bu yüzden Kersten de geri gitmek imkânını bulamıyordu. Nihayet ekim ayında Doktor, Berlin'e dönmek fırsatını elde ettiği zaman, erken gelen bir kış Alman ordusunu hırpalamaya başlamıştı. Öte yandan, verdiği büyük kayıplara rağmen, Ruslar mukavemete devam ediyorlardı. Zira biliyorlardı ki iklim ile geniş sahalar onların lehindedir.

O sonbahar günlerinden birinde Kersten tedavi için Berline gidince,

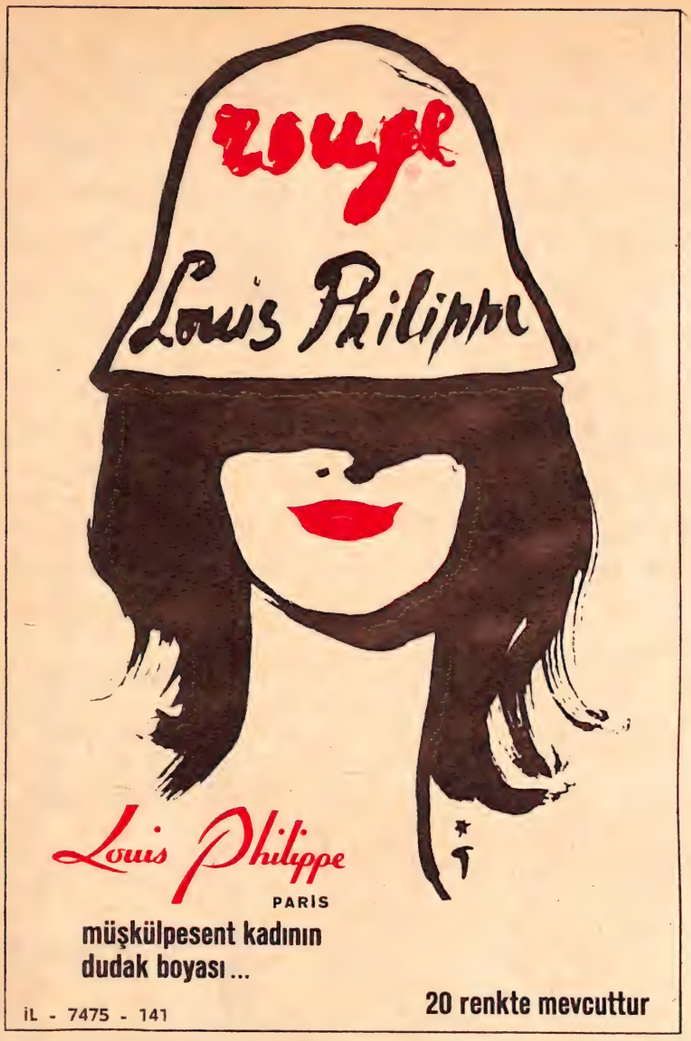

Himmler, her zaman iftihar ettiği eski Saksonya kırallarından Heinrich müzesinde.

Himmler'i üzgün buldu. Bunun sebebini sorduğu zaman Himmler bir müddet tereddütten sonra:

— Sen benim tek dostumsun, dedi, kendisiyle konuşabileceğim yegâne dost... Sana her şeyi anlatacağım. Fransa'nın sukutundan sonra Hitler, İngiltere'ye defalarca barış teklifinde bulundu. Fakat o memleketi idare eden Yahudiler bu teklifleri reddettiler. İngiltere ile Almanya'nın çarpışmasından daha kötü bir şey olamaz. Yahudiler orada işbaşında bulundukça, daha doğrusu hayatta kaldıkça dünya barış yüzü göremez.

Doktor sordu:

— Şu halde?

Himmler:

— Şu halde, dedi, Führer elimizde bulunan bütün Yahudileri yoketmeğe beni memur etti. Bu ırk tamamen gebertilmelidir.

Kersten:

— Fakat yapamazsınız, diye bağırdı, bunun doğuracağı dehşeti ve ıstırabı tasavvur edin bir kere. Dünya, Almanya için ne der sonra?

Himmler şu cevabı verdi:

— Kuvvetli olan, ölülerin üzerinden geçip gitmek durumundadır. Bunu da çiğnenenlerin talihsizliğine vermeli!

Sonra çenesi dar göğsünün üstüne düştü ve konuşmaz oldu. Bitkin bir hali vardı. Kersten dedi ki:

— Siz içinizden bu cinayeti kabul etmiyorsunuz. Böyle olmasaydı şimdi bu kadar teessür duymaz, üzülmezdiniz.

Himmler hayretle başını kaldırarak:

— Hiç de zannettiğiniz gibi değil... dedikten sonra üzgün bir eda ile şöyle devam etti:

— Çok aptalca bir harekette bulundum: Hitler ne yapmak istediğini bana anlattığı zaman hiç düşünmeden ona dedim ki: «Führer'im, ben ve benim SS'lerim senin uğruna canımızı fedaya hazırız. Fakat n'olur bana bu vazifeyi vermeyin.»

Himmler, bunları Hitler'e söyledikten sonra neler olduğunu, derin nefesler alarak, anlattı. Söylediğine göre, Himmler'in sözlerini işiten Hitler âdeta çılgına dönmüş. Zira en ufak bir itiraza bile tahammül etmez bir karakteri varmış. Himmler'in üstüne yürümüş ve ensesinden yakalıyarak haykırmış:

— Ben seni yoktan yarattım!... Öyleyken şimdi bana itaat etmiyorsun! Bir vatan haini gibi davranıyorsun!

Korku ve ümitsizlik içinde kalan Himmler:

— Führer'im, diye yalvarmaya başlamış, beni affedin. Bana emredeceğiniz her şeyi yapmaya hazırım. N'olur bana vatan haini demeyin. Ben hıyanet edemem.

Fakat Hitler bir türlü sükûn bulamamış. Ayaklarını yere vurarak tekrar bağırmış:

— Savaş yakında bitecek! Ben bütün dünyaya, savaşın sonunda bu dünyada tek Yahudi kalmıyacak diye söz verdim. Çabuk ve azimli hareket etmemiz lâzım. Senin bu işin ehli olduğuna emin değilim.

Bu tafsilâtı verdikten sonra Himmler, dayak yemiş bir köpek gibi, Kersten'e bakarak sordu:

— Şimdi meseleyi anladınız değil mi?

Kersten gayet iyi anlamıştı. Himmler milyonlarca Yahudiyi öldürmenin tasasını çekecek adam değildi. Onu kuşkulandıran, Hitler'in kendisine tam itimat beslememiş olması idi.

(Devamı gelecek sayıda)

bu beyazlığı size ancak Tursil temin eder...

Evet... Tursil ile yıkayacağınız çamaşırların ne kadar beyaz, ne kadar da temiz olduğunu derhal göreceksiniz. Çamaşırlarınızı ve ellerinizi hiç bozmadan ve yıpratmadan iş gören Tursil... sizi de muhakkak hayran bırakacak. Bugün bir kutu Tursil almayı ihmal etmeyin.

TURSİL beyazı daha BEYAZ yapar

TURSİL

Çamaşır Tozu Turyağ Fabrikaları Mamulüdür.

MORAN A - 386 TBB - 1276 - 142

Suda Yürüyen Adam Cebelitarık'ı Geçecek

Yüzbaşı Hülâgû: "Cebelitarık, akıntısı az bir boğazdır„ diyor. "Ben, bir, iki denemeden sonra, Cebelitarık'ı 30.354 adımda ve 6,5 saatte geçeceğimi sanıyorum.„

RÖPORTAJ: O. ÖZMEZ — FOTOĞRAF: İNAL TENGİZMAN

AİLEDE AYNI MERAK BAŞLADI — Genç yüzbaşının eşi Perran Hülâgû da su ayakkabıları ile yürümek istiyor. Yakında o da antrenmanlarına başlıyacak. 3 yaşındaki oğlu Erol ise, bebeğinin ayağını oyuncak motora sokarak babasını taklid ediyor.

HARİTADA, AKINTILAR HESAPLANIYOR — Attilâ Hülâgû, denemelerine başlamadan önce evinde, büyük haritaları karıştırıyor, akıntı hesapları yapıyor, geçeceği yolu tesbit ediyor, sonra da eşine: «Şuradan şuraya kolayca geçebilirim» diyor.

HAVUZDA TALİM VAR — 31 yaşındaki deniz yüzbaşısı Attilâ Hülâgû, Boğaz'ı geçtikten sonra, daha uzun su yollarını aşmak dileğiyle, Beylerbeyindeki Deniz Assubay Hazırlama Okulunun havuzunda yürüme antrenmanları yapıyor.

«ATTILÂ Hülâgû adlı bir deniz yüzbaşısı Boğaz'ı yürüyerek geçti».

Geçen gün gazeteler, bu başlık altında ilgi çekici bir haber verdiler. Haberde ise, yüzbaşının kendi buluşu olan su ayakkabıları ile Boğaz'ın bir yakasından öteki yakasına yürüyerek 56 dakikada gittiği belirtiliyordu.

Bu haberi okuyanlar, su ayakkabılarının altında gizli bir aletin saklı olacağını düşündüler. Kimi motor takmış, dedi; kimi makine... Oysa, ayakkabıların altına yalnız bir dizi «padıl» konulmuştu. Bu da çok iğreti, ilkel bir mekanizmaydı. Su ayakkabılarının «malzeme» listesi şöyle:

«2,90 m² teneke, 50 gram lehim, iki el içi kadar bez parçası, 3 metre lâstik, 1 m² alüminyum plâka».

Yüzbaşı Attilâ Hülâgû, sonra üç fizik kanununu göz önüne alarak bir taslak çizmiş. Bu taslağı çizerken de, meşhur Arşimet Kanunu ile denge ve direnç kanunlarından faydalanmış.

Sıra ayakkabıların yapımına gelmiş. Bir tenekeciye gitmiş. «Bana» demiş «içi boş, gemi gibi iki ayakkabı yapacaksın. Ayak sokmak için iki delik açacaksın. Alüminyum plâkayı yirmiye böleceksin... On parçasını birinin, on parçasını ötekinin altına dizeceksin».

Sonunda malzemesi, yapım ücreti dahil, 175 liraya dilediği gibi bir çift su ayakkabısına kavuşmuş. Ayakkabının boyutları şöyle: Boy 152, en 20, derinlik 25 santim. Alüminyum plâkaların faydası ise, yürüyüşü kolaylaştırmak. «Padıl» denilen plâkalar ayak basınca açılıyor, kaldırınca kapanıyor!...

Yüzbaşı Hülâgû, önce Beylerbeyi Assubay Hazırlama Okulu havuzunda yürüyüş antrenmanlarına başlamış. Tam 7 defa Boğazı geçmeyi denemiş. Başarabileceğini aklı kesince, gazetelere haber uçurmuş, «Yarın Boğaz'ı yürüyerek geçeceğim» demiş.

Kendine bir rota çizmiş. Boğaz'ın en dar yeri, 740 metre imiş. Ancak, rotaya göre bu 2200 metre olmuş. Baltalimanından çıkmış, kuzeye yönelmiş, akıntıya karşı koymuş, sonunda Küçüksu'ya ulaşmış. Bu 2200 metrelik yolu da, tam 4452 adımda aşmış.

Buluşun, deniz piyadelerine çok fayda sağlıyacağını ileri sürüyor. Tabiî, biçimi değiştirilip kullanışlı bir duruma sokulursa... Kanunlara aykırı olmamak üzere pabuçların biçimini değiştirmeyi, küçültmeyi tasarlıyor. Yeni ayakkabıları ile bir süre antrenman yapacak, sonra Avrupa ile Asya'yı arasındaki su yolunu yürüyerek aşan bir insanın gönül rahatlığı içinde, Avrupa ile Afrika'yı ayıran Cebelitarık Boğazı'nı geçmeyi deniyecek!...

Attilâ Hülâgû bu konuda diyor ki:

— Cebelitarık, akıntısı az bir boğaz'dır. Gerçi en dar yeri, İstanbul Boğazı'ndan 27 kat geniştir. Cebelitarık Boğazı'nı 30354 adımda ve 6,5 saatte geçeceğimi sanıyorum.

RENKLİ GECELER

YAZAN: VICTORIA CROSS
ÇEVİREN: HAMDİ VAROĞLU

20

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ:

Souzy'yi Sitka'da bırakıp Londraya dönen ressam Trevor, yeğeni Viola ile sevişir. Beraber yaşamağa başlarlar. «Baküs Kızı»na model duran Veronica yüzünden aralarına soğukluk girerse de barışırlar. Bir sabah Souzy'den mektup gelir. Çinli kadın: «Kocam da, bebeğim de öldü. Satılmak üzereyim. Beni satın al...» diye yazmaktadır. Viola: «Benim için Veronica'dan vazgeçtin. Sana bir kere daha engel olmıyayım. İstiyorsan, Souzy'ye git. Zaten ben, bir sene için senden ayrılacağım...» der. Ertesi sabah da tuvalet masasının üstüne bir mektup bırakarak ortadan kaybolur. Trevor çok üzülür. Avunmak için de gider, Souzy'yi bulur; kaldığı otele getirir. Fakat gece aynı odada kalmazlar. Ertesi sabah Trevor, Souzy'yi karyolasının altında yatar bulur. Onunla beraber bulunduğu saatlerde de, avunmak şöyle dursun, hep Viola'yı hatırlamaktan kendini alamaz.

AŞKIMI kimse ile paylaşmasına imkân olmadığını anlamıştı. Veronica hâdisesi bunu meydana çıkarmıştı. Ama şimdi, bunun tam aksini düşünüyor, benim başka kadınlarla da aşk tecrübesine girişmemi istiyor gibiydi. Bu on iki aylık mahrumiyet hayatını, bilhassa sanat ilhamlariyle ne kadar zenginleştirebilirsem onun o kadar memnun olacağını hissediyordum.

Belki beni aşağılık aşklardan soğutmaya çalışıyordu. Kendi yüksek aşkının ötekilerin hepsini söndüreceğine emindi. Belki beni kendi halime bırakmasının asıl sebebi bu idi.

Hatırlıyordum, bir gün bana şöyle demişti:

«Bir erkeğin ilk aşkı olmaktansa son aşkı olmayı tercih ederim. Son iptilâ, bir erkeğin aşk hayatının son safhası olduğuna göre, bu dünyadan ayrıldığı zaman mezara onu beraber götürecektir. Halbuki ilk aşk, kıymetsiz bir gençlik oyuncağıdır, duygular arttıkça, yüceldikçe onun hâtırasından eser bile kalmaz.»

Viola böyle söylemekte belki haklıydı. Onun bu arzusuna uymakla, henüz mahiyetini anlıyamadığım esrarengiz plânının başarıya ulaşması için elimden geleni yapmakla onu memnun edeceğimi anlıyordum.

■

Souzy ile geçirdiğim günler beni, elimde olmadan, Viola ile onun arasında mukayeseler yapmaya zorluyordu.

Souzy, belki de çocuk huylarının icabı, hoppa olduktan başka, son derece yalancı idi. İyi ile kötüyü birbirinden ayıramıyor, yahut ayırmak istemiyordu. Emeline erişmek için her yolu mübah görüyordu, hiçbir çarede gayrı meşru bir mahiyet bulamıyordu. Şuurla, akılla hareket etmek denilen şey onda yoktu. Bir nebat gibi, her türlü mesuliyetten, her türlü endişeden âzade, tasasız, pervasız bir hayat sürüp gidiyordu.

Viola'nın tâyin ettiği bir senelik mühletin bitmesi yaklaşıyordu. Ben de Souzy'den yavaş yavaş bıkmağa başlamıştım. Son zamanlarda yalnızlığı tercih ediyordum. Bazan resim edevatımı alıp tek başıma çıkıyor, resim yapmağa gidiyordum. Ben yokken Souzy otelde kalıyor, huyu icabı çocuk gibi, encik boncukla oynıyarak vakit geçiriyor, beni bekliyordu.

Sene bittikten sonra, onunla bir tek gün bile yaşamama imkân kalmıyacaktı. Yalnız, bu arada, Souzy'nin istikbalini sağlamağı da düşünüyordum. Ben kendisini bırakıp ayrıldıktan sonra onu her türlü himayeden mahrum, gene satılık cariye halinde terketmek fenama gidiyordu.

Gerçi bu hoppa, havai, çocuk tabiatlı Çinli kızın beni derin bir aşkla sevdiğine inanmıyordum. Souzy, derin hisler duymağa istidatlı bir yaratık değildi. Fakat ne de olsa bana bağlanmıştı. Onu silkip atamazdım.

Ama bu dünyada hayatın öyle cilveleri var ki hiç bir tedbirle önlenemiyor.

Seyahatlerimiz sırasında son olarak Meksiko'ya uğramıştık. Bu memleket tabiî ve sosyal özellikleriyle beni de, onu da kendine çok çektiği için orada fazlaca oturmuştuk. Çabuk çabuk ayrılmağı da henüz düşünmüyorduk. Ayrıca ben, tükenmiyecek kadar bol resim mevzuu da buluyordum.

Bir gece, Souzy'nin, en şirin yüz ifadesiyle bir portresini yapıyordum. İlk seans bittikten sonra geldi, kucağıma oturdu, poz verme hizmetine karşılık benden, daima bileğimde taşıdığım ince altın bileziği istedi.

Vermedim. Çünkü bu bilezik bana Viola'nın hediyesiydi. Üzerinde küçük bir kilit vardı. Viola bu bileziği bileğime taktıktan sonra kilitlemiş, anahtarını almıştı. O bileziği kolumdan, istesem den çıkaramazdım. Ancak kilidi kırmak, yahut bileziği kestirmek lâzımdı.

Ben bu isteği reddedince, yerine getirilmiyen her arzusunda olduğu gibi Souzy ağlamağa başladı. Ancak ertesi gün kuyumcuya gidip bileziğin tıpkısını yaptırmak va'dini aldıktan sonra sakinleşti.

Barışmıştık. Souzy yattı, çabucak uyudu. Ben bir müddet, gözlerim açık, meydandaki ışıkların duvardaki akislerini seyrederek, uyanık kaldım. Gece yarısı, caddelerin lâmbaları söndü, her taraf karanlığa gömüldü, ben de o zaman uyuyabildim.

Bir aralık uyandım. Odada biri var gibi gelmişti. Gözlerimi açtım, etrafımı görmeğe çalıştım.

Ama hiçbir şey göremiyordum. Odanın içi zifirî karanlıktı. Velev huzme halinde en küçük bir aydınlık bile yoktu. Bir müddet ne bir şey görebildim, ne bir şey işittim. Halbuki odaya bir yabancı girdiğine emindim. Gözle görüp kulakla duymadığım onun mevcudiyetini duyularımla seziyordum.

Birden, karyola sarsıldı. Aynı anda Souzy müthiş bir feryat kopardı. İnsiyaki bir hareketle kollarımı hızla o tarafa uzattım. Souzy'nin vücudu sarsılıyor, besbelli bir mücadele geçiriyordu. O zaman, elimin altına sert ve kıllı iki bilek rastladı. Koyu karanlıkta, bu iki bilek Souzy'nin gırtlağına yapışmış, onu boğmağa uğraşıyordu. Bileklere bütün kuvvetimle yapıştım.

Souzy bileklerin tazyikinden kurtulunca, bir feryat daha kopardı. Bu sefer Çince söylüyordu. Gözlerimin üzerinden sıcak bir nefes geçti. Karanlıkta, yüzüme temas edecek kadar yakın bir yüzün mevcudiyetini sezdim. Kollarımın altında şiddetle çırpınan Souzy'nin vücudunda, ağır ağır akan yapışkan bir şey hissettim. Bunun kan olduğunu anladım.

(Devamı gelecek sayıda)

1961'İN GÜZEL ÇOCUKLARI

Aylâ Oymak - İstanbul

Yılmaz Duygun - İzmir

Ahmet Günaydın - Ordu

N. Telgeren - İstanbul

Melâhat Şendur - Siirt

G. Temel - İstanbul

Cem Özer — Kayseri

Sevinç Candoğan - Uşak

Filiz Yörük - İstanbul

Lûtfi Özgencil - Hozat

P. Zeydanlı - Şarkışla

İncigül Egeli - Ankara

12 ağustos 1961 günü İstanbul'un 92 yıllık tramvayları son seferlerini yaptılar. Arabaların yanlarına ayrılık ve davet cümleleri yazılmıştı. 92 yıllık eski bir dosttan ayrılan İstanbullular, tramvayları "güle-güle", "inşallah" sözleriyle uğurladılar.

RÖPORTAJ : ORHAN TA

SON TRAMVAY

Dünyanın hiçbir ülkesinde, son seferini yapan tramvaylar böyle içten uğurlanmamıştı. İstanbullular, üç kuşak öncesinin sevgili taşıtına bir «ilk göz ağrısı» sevgisi gösterdiler. Gerçekten de tramvay, İstanbul taşıtları arasında, orta hallilerin, yoksulların gönüllerinde taht kuran ilk sevgili sayılırdı. Anadolu'dan İstanbula gelenler, şehri gezmek istediler mi, tramvaya binerlerdi. Edirnekapıdan Şişliye, Yedikuleden Bebek'e, Topkapıdan Kurtuluşa ikişer tramvay değiştirilerek gidilir, bir tramvay gezisi süresince koca şehir doyasıya seyredilirdi. Zengin, sâf taşralılardan bir, ikisi tramvay satın almak, memleketlerine götürmek bile istemişlerdi.

SON YOLCULAR

12 ağustos günü İstanbul içinde son seferini yapan altı tramvay, yol boyunca doldu boşaldı. O sabah gazetelerde, eski dostlarının son sefere çıkacaklarını öğrenen yaşlılar, gençlik hâtıralarını tazelemek, gençler, çocuklar ise gelecek günlere son bir hâtıra ile girebilmek dileğiyle son tramvayların yolunu beklediler. O gün «Kaç göç devri» nin tramvayları, perde arasından atılan aşk mektupları anlatıldı.

SONSUZ TEŞEKKÜR

Ömürlerinin yarısını tramvaylarda geçiren altmışlık, yetmişlik vatmanlara, biletçilere Vali Tulga, İstanbullular adına birer gümüş tabak armağan etti. «Bir sevgiliden ayrılmış gibiyim» dedi. «Ama daha güzel bir sevgiliye kavuşmak, bu üzüntümü azaltıyor». İ. E. T. T. nin değerli Umum Müdürü Kurmay Albay Orhan İlter ise, «İstanbulu bir tramvay seyahati ile tanıdım, sevdim» demekle yetindi.

"ELVEDA sevgili yolcularım». İstanbulluları 92 yıldan beri tanıyan, onlara içten, gönülden bağlanan tramvayın son cümlesiydi bu... Gerçi tramvayın ağzı yoktu. Ancak, kendine öz bir dili vardı. Üzüntüsünü, sevincini «dan dini dan dan» larında dile getirdi. **«Dan dini dan dan, çekilin yoldan, geliyor vatman»** manzumesi, İstanbulluların tramvaya yaktığı bir sevgi türküsüydi. Şehir halkı da onun diline alışmıştı. Üzüntüsünü, sevincini «dan dini dan dan» larındarl anlayıverirdi.

128 numaralı tramvayın sesi o gün, yıllardan beri alışılmamış bir üzüntüyle doluydu. Oysa bayraklarla, yapraklarla süslenmişti. Bir gelin arabası gibiydi. «Hem ağlarım, hem giderim» sözüne uygun bir inleyiş vardı, «dan din dan» larında. Arabanın iki yanına, bir ayrılık, bir çağrı cümlesi yazılmıştı. «Elveda sevgili yolcularım», «Sizi Kadıköyde bekliyorum». Tramvay, Şişli Deposundan gözyaşları ile uğurlandı. Yolcularının çoğu yaşlıydı. Bunlar, tramvayın kırk yıl cefasını çekmiş insanlardı. Vatmandılar, biletçiydiler, kontrolördüler. O gün sabah gazetelerinde tramvayların son seferlerini yapacağını okumuşlardı. Tramvay yolcuları da son tramvaya yetişmek dileğiyle, durakları doldurmuşlardı.

128 numaralı tramvay adım başında duruyor, yeni yolcular biniyor, bir durak önce binenler iniyordu. İnsanın son yolculuğunda da öyle değil miydi?... Tabutu 7 adım taşımak sevapların en büyüğüydi. Bu taşıtın son seferine bir durak boyu katılanlar, boylarınca sevaba girdiklerine inanıyorlardı.

Tramvaylar İstanbul'da 92 yıldır çalışıyorlardı. Oysa, bu taşıtın tarihi çok eskiydi. Atla çekilen ilk tramvay 1832 de New York'ta çalışmıştı. Halk bu taşıdı «sokak şimendiferi» olarak adlandırmıştı. 1854 te Paris'te, 1860 ta İngiltere'de atlı tramvay seferleri başlamıştı. İlk elektrikli tramvay, 1881 de Berlin'de, 1883 te İngiltere'de, 1889 da Boston'da işlemişti. Türkiyeye atlı tramvay 1869 da geldi. Karapano adlı bir Belçikalının idare ettiği kumpanyanın 200 bin liralık sermayesi, 430 atı vardı. Abdülhamit, elektrikten korktuğu için, elektriklenme işi ancak, 1914 te gerçekleşti.

Şişliden Harbiyeye uzanan caddenin iki yanına halk sıralanmıştı. Kimi el, kimi mendil sallıyordu. Apartman kapılarından dönüşü olsun diye kova kova su dökülüyordu. Şoförler bile, çoğu zaman yollarını kesen bu taşıtı klâkson çalarak selâmlıyorlardı. Maçka'dan, Kurtuluştan gelen son tramvaylar da, 128 numaralı arabanın ardına düştüler.

21 şubat 1914 tarihli «Sabah» gazetesi, tramvayların elektriklenmesinden şöyle söz ediyordu:

«İstanbul bir yıldan fazla bir zamandan beri, yani ilân-ı harbden evvel şehrimizde beygirlerin idare-i askeriye tarafından toplanmasından beri tramvaysız kalmıştı. Bilâhara memleketimize ve şehrimize sükûnet avdet edince, tramvayların elektrikliye tahvili için ameliyeye geçildi. İstanbullular şehir içinde yegâne vasıta-i nakliyelerinden mahrum bulunuyorlardı. Fakat, güzel, temiz ve seri

ELVEDA SEVGİLİ YOLCULARIM

N — FOTOĞRAFLAR : EROL DERNEK - KUTLU ERTUNA

İSTANBULA TEPEDEN BAKIŞ — İstanbul sokakları otobüslerle, otomobillerle dolduktan sonra, halk tramvayları küçümsemeğe, bu taşıta yüksekten bakmağa başlamıştı. Kadıköye geçirilen bir tramvay arabası, İstanbullulara yüksekten bakıyor. İstanbulu da son bir defa, bir başka tepeden, maçunanın tepesinden seyrediyor.

elektrikli tramvaylara binmek ümidi ve tesellisi ile bu hale katlanıyorlar, sabırsızlanmıyorlardı. Nihayet dün İstanbul beklediği yeni ve son sistem vasıta-ı nakliyeye kavuştu. Tramvaylar bayraklarla donatılmış olduğu halde, seyrüsefere başladı. Ahali tenezzüh maksadiyle tramvaylara atlıyor, herkesin memnuniyeti veçhinde nümayan oluyordu.»

128 numaralı tramvay Taksim meydanına ulaşmıştı. Saatin yanında, I.E.T.T. nin kamyonları merdivenlerini çatmış, tak yapmışlardı. Takın üzerine çıkmış olan tramvay işçileri çiçek atıyorlardı. Ama bunlar, bu ucuz taşıta uygun, kokusuz kır çiçekleriydi. Tramvay arabaları da, 90 yıl öncesinin gelin arabaları gibi, yeşil dallarla donatılmıştı. Tramvaycılar, gönüllerince, zevklerince böyle dilemişlerdi. Çiçek, onlarca tramvay için bir «lüks» tü.

İstiklâl caddesi (eski adiyle Cadde-i Kebir) tramvayların hâtıraları ile doluydu. Ahmet Rasim, «Şehir Mektupları» nda şöyle diyordu:

«Bugünlerde Galatasaray önünden tramvaya binip de Şişliye doğru gittiniz mi? Manzara pek komik!... Araba, Ağahamamını biraz geçer geçmez duruyor. Arabacıda bir telâş. Kondüktör hayrette!... Önde bir kılavuz, beygirlerin yularına yapışmış, çekiyor. Şaştım. Sebebini sordum. Meğer oradaki evlerden birinde hasta varmış. Araba patırdılarından bîzar olarak incinmesin diye sokağa saman dökmüşler. Biçare beygirler eğilip bir lokma almadan geçemiyorlar. Artık sormayın!... Arabacı asılır, asılınca beygirler durur. Bırakınca hayvanlar eğilir.»

128 numaralı tramvay Karaköye yaklaşmıştı. Biraz ötede Köprü başlıyordu. Vatman dalmıştı. Belki de 40 yılın hâtıralarını tazeliyordu. Biraz sonra sefer bitecek, Eminönünde son fren yapılacaktı. Bir gürültü, vatmanın hayallerini bozdu. Trafik noktasına bindirmişti. Üstündeki polis ise yere düştü. Nokta, rayın çok yakınına konulmuştu. Polis kalktı, kızgındı... Ama 128 numaralı tramvayın vatmanı trafikçinin gönlünü bir cümle ile alıverdi:

— Bir daha yapmam abi!..

Polis gülümsedi:

— Bu son olsun e mi?...

SİZİ KADIKÖYDE BEKLİYORUM — Son tramvayın üzerine bir de bu cümle yazılmıştı. Tramvaylar leyterlerle karşı yakaya geçirildi. Bir kısmı Kadıköyde çalışacak, bir kısmı ise telleriyle, raylariyle Anadolu şehirlerine satılacaktı.

92 Yıllık Albümden Üç Fotoğraf

Atlı tramvay

Artık İstanbulluların ayağı yerden kesiliyordu. O güne kadar, zengin harcı olan kira arabasına, kira atına binemiyen orta halli, yoksul halk ucuz bir taşıta kavuşuyordu. Atlı tramvayın sefere başlayış töreni, 1869 yılının 3 eylülünde bardaktan boşanırcasına yağan yağmur altında, Tophanede yapıldı. İlk yıllarda yolcular istedikleri yerde inebiliyorlardı. Sonra, mecburî, ihtiyarî durak yerleri yapıldı.

Elektrikli tramvay

Atlı tramvayların saltanatı bir gün sona erdi. Şehremini Vekili Bedri Bey, 20 şubat 1914 te elektrikli tramvayların açılış törenini yaptı. İlk günkü hasılat Donanma Cemiyetine bağışlandı. Bedri Bey: «Yokuşlarda değiştirilen atlar, nefir çalarak koşan vardacılar, sürücülerin kırbaç şakırtıları tarihe karışıyor» dedi. «Bugünden itibaren asrî, güzel tramvaylara kavuşuyoruz». Fotoğrafta, elektrikli tramvayın sefere çıkış töreni görülüyor.

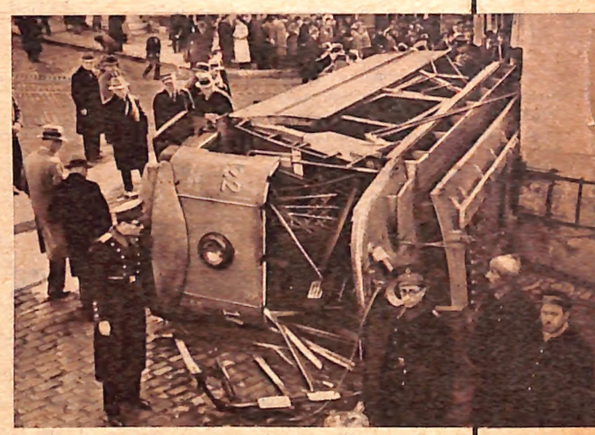

Şişhane kazası

Tramvay, «kaza - belâ» yönünden «ehven-i şer» bir taşıttı. 92 yıl, İstanbulu bir baştan bir başa dolaştığı halde, üç büyük kaza yapmıştı. Bunlardan biri de «Şişhane Faciası»ydı. 1936 yılında, vatman Fahri idaresindeki 122 numaralı Harbye - Fatih tramvayı, frenleri tutmadığı için, Şişhane yokuşunda yoldan çıkmış, devrilmişti. Kaza sonunda yolculardan biri ölmüştü. Yirmi ikisi de ağır yaralıydı.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

24 ağustostan 30 ağustosa kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Bu hafta talihiniz çok açık. Şansınızı denemek için en iyi zaman şu günlerdir. Gerek meslekte başarı sağlamak için, gerek kazanç mevzuunda hemen harekete geçin. Sıhhatiniz de iyi.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Kalbinizin sesine biraz kulak verirseniz, tutumunuzun yerinde olmadığını anlarsınız. Gerçekten de yalnız hesaba dayanmıyan bir hayat yaşamağa ihtiyacınız var. Kendinizi yormayın.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Kendinizi çok beğeniyorsunuz. Bu sizi mağrur ve antipatik yapıyor. Başarıya ulaşmak istiyorsanız, biraz başkalariyle meşgul olun, kendinize de daha az kıymet verin. Bencil olmayın.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Sağlık konusundaki endişeleriniz yersiz. Kendinizi ve yakınlarınızı boş yere üzüyorsunuz. Talihiniz açık, ömrünüz uzun, hem istikbaldeki hayatınız gayet rahat görünüyor. Üzülmeyin.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Çok kısa bir zamanda beklemediğiniz bir insanla karşılaşacaksınız. Bu karşılaşma size büyük faydalar sağlıyacak. Yalnız bencil olmamaya çalışın, başkalarını da düşünün. Kalb kırmayın.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÛL

Başka insanların hakkına tecavüz etmemelisiniz. Talihiniz buna bağlı. Dürüst hareket ederseniz, yıldızınızla birlikte iki gezegen de sizi destekliyecektir. İyi düşünüp karar verin.

TERAZİ BURCU
23 EYLÛL - 22 EKİM

Uzun zamandır sizden haber bekliyen bir insan var. Belki içinizde ona karşı bir sevgi ve alâka vardır. Ama onu habersiz bırakmanız hiç doğru değil. Unutmayın, sizden haber bekliyor.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Fevkalâde bir istidadınızı körletiyorsunuz. Mesleğiniz gerçi sizi geçindiriyor. Ama öbür sahada büyük başarıya ulaşabilirsiniz. İhmalkârlık etmeyin, o istidadı hemen ortaya çıkarın.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Mars gezegeni maddi durumunuzun bir müddet daha aynı şekilde kalmasına sebep olmakta. Gönül işlerinizdeki şansınız çok açık. Ama para durumunuz için beklemek zorundasınız.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Boğa Burcundan bir insan bazı işlerinizde size rekabet ediyor. Onunla hiç meşgul olmayın, çünkü işi kendiliğinden bozulacak. Neticede başarı ve zafer sizindir. Biraz bekleyiniz.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Bir karar vermek durumundasınız. Acele etmeyin. Küçük gibi görünen bu işin sonuçları önemli hâdiseler doğurabilir. Biraz bekleyin, yakında size yol gösteren birine raslıyacaksınız.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Kendi burcunuzdan olanlarla şu sıralarda alış veriş etmeğe bakın. Müşterek yapacağınız işler her iki taraf için de kârlı olacaktır. Zekânızı kullanıp böyle bir fırsatı kollamağa çalışın.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Okuyucularımızdan Bay M. E.'ye:

Yirmi sene birbirini candan seven eşlerin birdenbire geçimsizliğe düşerek ayrılmalarında elbette bir sebep vardır. Bu sebebi yazmamışsınız. Esasen ehemmiyetli bir şey olsaydı yazardınız. Geçimsizliğin sebebi siz iseniz hemen eşinizin yanına dönüp arası daha fazla uzamadan barışmalısınız. Bunca zamandır iyi geçinen eşinizin annenizi evden atması da gariptir. İşin iç yüzünü siz daha iyi bilirsiniz.

■

İstanbuldan Bay Zeki Uzun'a:

18/6/1943 tarihi, cuma gününe raslamıştır.

■

Okuyucularımızdan Özen İdil'e:

Türkçede İlbi - sihir, ilbiz - salyangoz anlamına gelir. İlbiş kelimesine tesadüf etmedik. 1939 yılının 26 şubatı pazar'a raslamıştır.

■

Karstan Bay Orhan Aktürk'e:

Size mektupla cevap vermiştik. İstanbula geldiğiniz bir sırada büyük fotoğrafhanelerle görüşünüz. Belki renkli filminizi tabedebilirler.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

SAMSUN ve ATATÜRK: 19 Mayıs - 27 Mayıs, yazılar ve şiirler. Yazan: Yusuf Kenan Ekşioğlu. Samsun. 16 sayfa, 1 lira.
ACI AMA GERÇEK: Deneme. Yazan: Ali Faik Cihan. Varlık Yayınları. 112 sayfa, 2 lira.
KADIN PARMAĞI: Roman. Yazan: Mustafa Erden. Ankara. 112 sayfa, 250 kr.
HAYATIMDAN BİRKAÇ YAPRAK: Hikâye, fıkra, bilmece, şiir. Yazan: Ziya Mısırlı. İstanbul. 62 sayfa, 125 kr.
YENİ SEÇİM KANUNU: Kabul tarihi 26.4.1961. İnkılâp Kitabevi. İstanbul. 64 sayfa, 100 kr.

Diyarbakır'da Batı Çanakçı Köyü İlkokulu öğrencileri, yedek subay öğretmenleri Çetin Göksel'in yardımiyle bir Atatürk köşesi hazırlamışlardır.

Balyadan Bay N. İ. ye:

Ağaç sevgisi hakkındaki yazınız güzel. Fakat Hayat mecmuasında böyle makaleler neşretmiyoruz.

■

Bingölden Bay Ahmet Derindereye:

Yazınız bir gazete mevzuudur. Bunun için neşredemiyoruz. Fikirleriniz doğrudur. Mahrumiyet bölgelerini uyarmak için kültür lâzımdır. Ama genç öğretmenlerin sağlıyacağı faydayı da küçümsememek icabeder. Bu, ileriye doğru bir adımdır.

■

Malatyadan Bay Ömer Bayhan'a:

Hayat mecmuasının cilt kapakları bâyilerde ve idarehanemizde satılmaktadır. Fiyatı beş liradır.

■

Balattan Bay Zeki Uzun'a:

Hayat mecmuasının 4, 5, 16. sayılarının hangi yıla ait olduğunu yazmamışsınız. Hangi yıla ait olduğunu blidiriniz. Herhalde vardır.

■

İzmirden Bayan Saliha Gündüze':

Bayrak hakkında Hayat Ansiklopedisi'nin 6. fasikülünde çok geniş malûmat vardır. Burada kısaca anlatıyoruz: Türkler, Osmanlı İmparatorluğu kurulmadan önce mavi, al, yeşil, sarı ve beyaz bayrak kullanmışlardır. Osman Gazi'ye hediye edilen bayrağın rengi beyazdı. Fakat kırmızı bayrak da kullanılıyordu. Abdülmecit zamanında al bayraktaki sekiz köşeli yıldız beş köşeli yapılmıştır. Daha sonra ıslah edilerek bugünkü şekli aldı.

Mağusadan Bay E. B. E. ye:

Mesleğinizi, sanatınızı yazmamışsınız. Türkiyeye yerleşme işini Konsolosluktan öğreniniz. Suiistimal edildiği için biz mektupla tanışmalara tavassut etmiyoruz. Çalışkan ve kararlı gençler her yerde iş bulabilir.

■

Ercişten Bay Cemal Günsay'a:

Kurtuluş günü için gönderdiğiniz resim millî bir heyecan uyandıracak mahiyette değildir.

■

Ayvalıktan Bay A. Güngör'e:

Çillerin giderilmesi için bir çare bulunduğunu işitmedik. Cilt hekimleri bu çareyi aramakla meşguldürler.

ÇOCUK RESMİ GÖNDEREN OKUYUCULARIMIZA

Güzel çocuk müsabakasına pek çok resim gönderilmiştir. Şimdi ocak ayı içinde gelen resimleri basmaktayız. Daha sonradan resim gönderip de resmin niçin basılmadığını soran okuyucularımıza ayrı ayrı cevap vermeğe imkân bulamıyor, burada durumu açıklıyoruz. Resimlerin baskısı uzun bir zaman alacaktır. Okuyucularımızın sabırlı olmalarını bilhassa rica ederiz.

BİLMECE

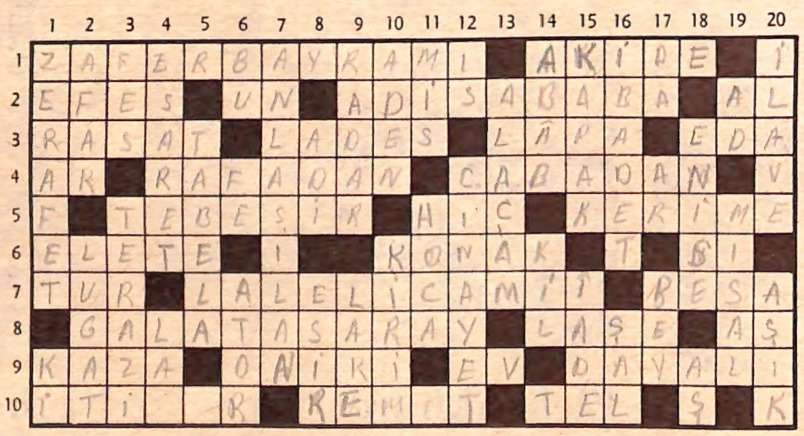

SOLDAN SAĞA: 1: Otuz Ağustosta yapılır — Bir cins şeker. 2: Ege bölgesinde turistik bir yer — Buğday tozu — Habeşistanın idare merkezi — Kırmızı. 3: Hava gözlemi — Tavuk kemiği ile oynanan aldatmaca oyunu — Sulu pilâv — Tavır. 4: Beyaz — Yumurtanın bir dakikada pişirilmişi — Fazla olarak veya bedava. 5: Alçıdan kalem — Yokluk ifade eden bir kelime — Kız evlât. 6: Telgraf terimlerinden — Büyük ve zengin adam evi — Bir nota. 7: Gezinti veya bir şeyin etrafında dönme — İstanbuldaki büyük Tanrı evlerinden biri — Arnavutların el sıkışarak antlaşması. 8: İstanbuldaki liselerden biri — Hayvan ölüsü — Yiyecek. 9: Hesapta olmıyan felâket — Tam öğle vakti — Hane veya mesken — Döşeli sözünden önce gelir. 10: Özür dileme — Bir erkek ismi — Madenî iplik.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Zariflik — Bağlantı takısı. 2: Ufuklar — Sözlük. 3: Şapkadan önce giyilirdi — Bakkal kantarı. 4: Tutsaklık — Kafkasyada yaşıyan bir kabile. 5: Dükkân adını belirten levha. 6: Yakın işareti — Bir harfin adı — Tersi geminin tuttuğu nizami yol. 7: Edinilen kanaate göre anlamında bir deyim. 8: Bayağı — Tutsak. 9: Uçak, gemi gibi şeyleri pek uzakta iken haber veren alet — Bir cins boya. 10: Asyada büyük bir körfez — Hatıl. 11: Hoş koku — Öğretmen. 12: Sahip — En büyük suç. 13: Samsunun ilçesi. 14: Tersi peder — Bir cins toprak. 15: Tencere örtüsü — Geri verme. 16: Tanrıya kulluk gösterme hareketi — Başa veya omuza örtülür. 17: Dahinin kısaltılmışı — Hicap — Bay. 18: Bir kadın ismi — Yiyecek. 19: İsim — Örnek. 20: Ek — Ayak bileği kemiği.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

BARBARA RUSH

"Ben, **LÜKS** tuvalet sabununu kullanırım," diyor.

Siz de LÜKS Tuvalet Sabunu güzellik bakımını tatbik ettiğiniz takdirde Barbara Rush ve birçok sinema yıldızı gibi daima güzel olursunuz.

LÜKS Tuvalet Sabunu ile yıkanmak harikulâde bir tarzda canlanmak demektir. Sonra da baştan aşağı sizi bir taravet, bir letafet kaplar, tam manasiyle güzelleşirsiniz.

Yıldızların onda dokuzunun kullandığı LÜKS tuvalet sabunu, nazik tenli hanımlar için icat edilmiştir.

İL - 7600 - 143

Saçların dökülme kepeklenme ve yağlanmasını

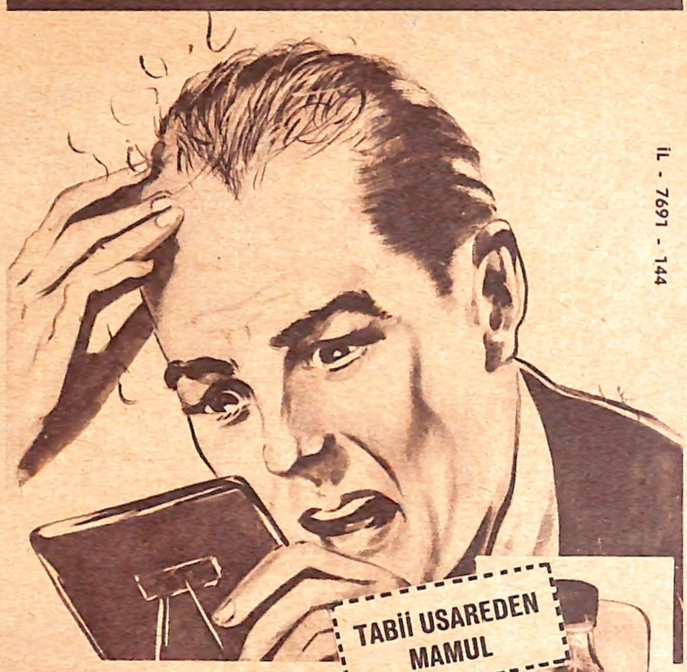

İL - 7691 - 144

TABİİ USAREDEN MAMUL

Yalnız

ÇİNKO

saç likidi önler

Posta kutusu 368 Istanbul Tel: 225633

Nuh'un

ANKARA

MAKARNASI

Zevkle
Yiyebileceyiniz
En Nefis Makarna

ANKARA Makarna Un ve İrmik Fabrikaları
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İstanbul Tel : 22 10 72 Ankara Tel : 11 23 95

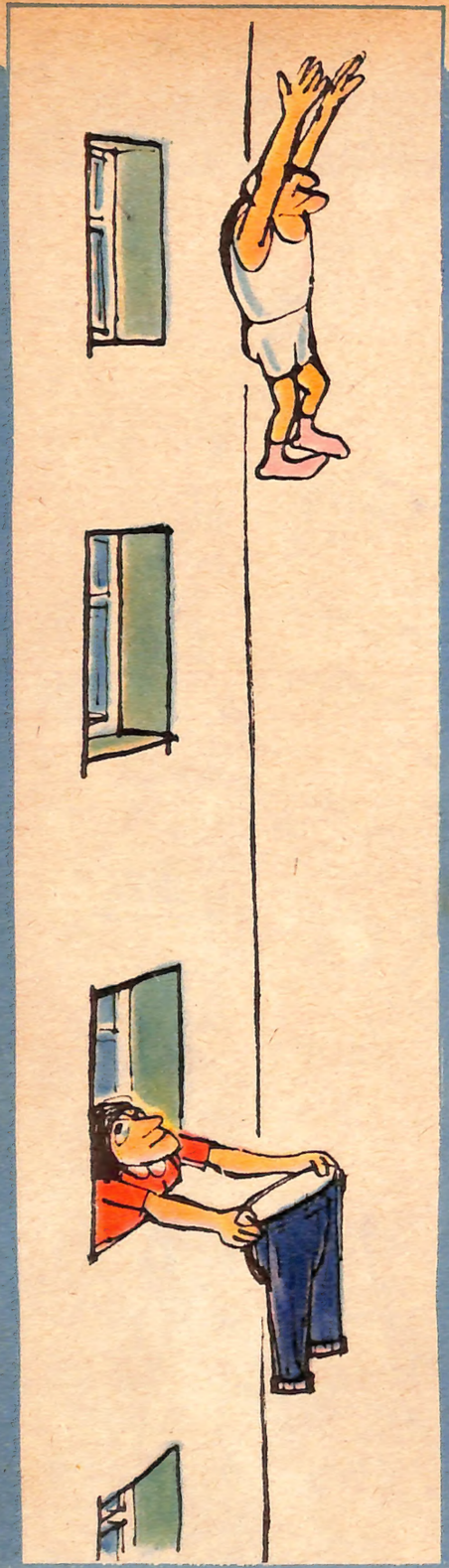

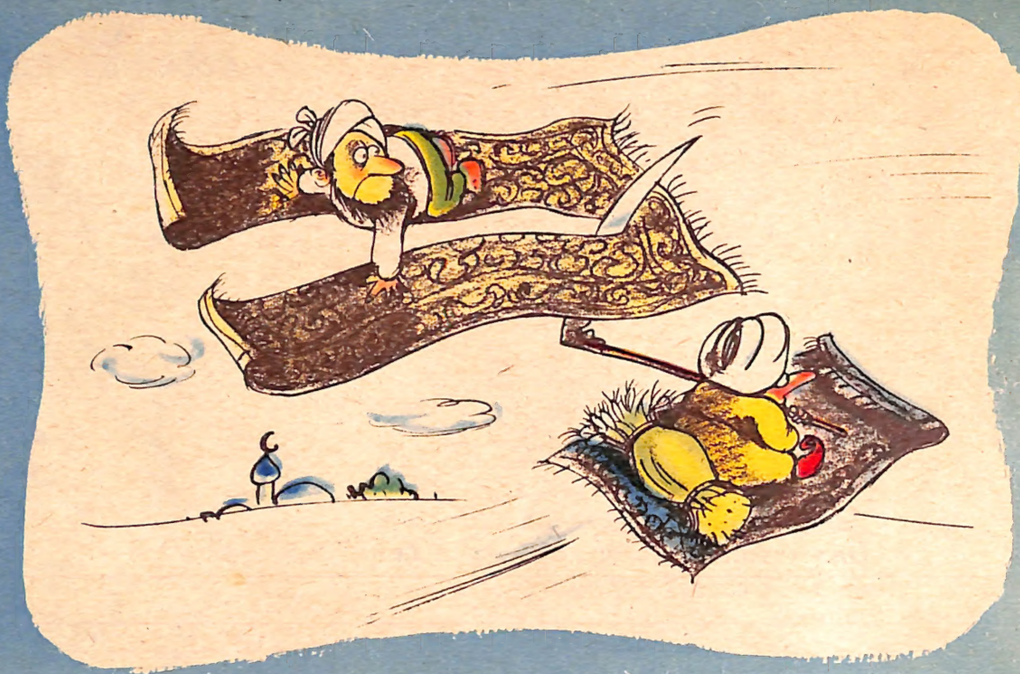

Karikatür

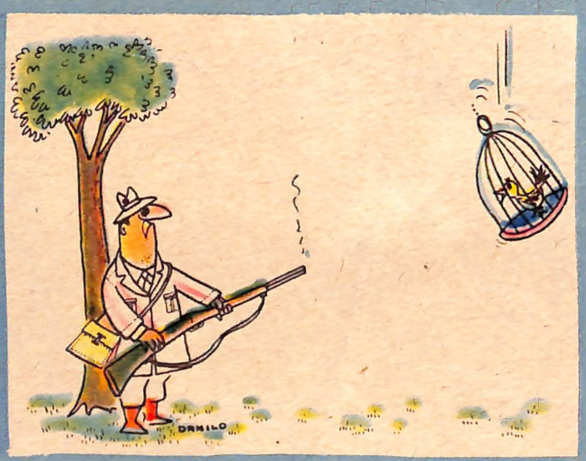

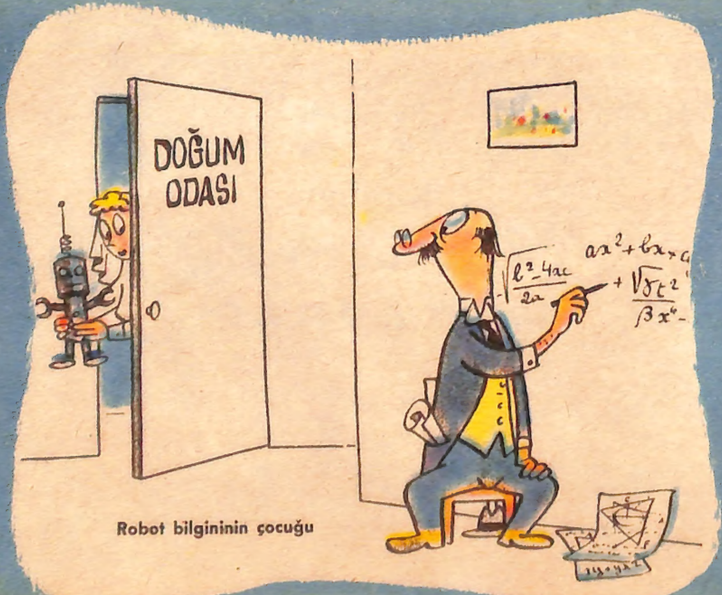

Robot bilgininin çocuğu